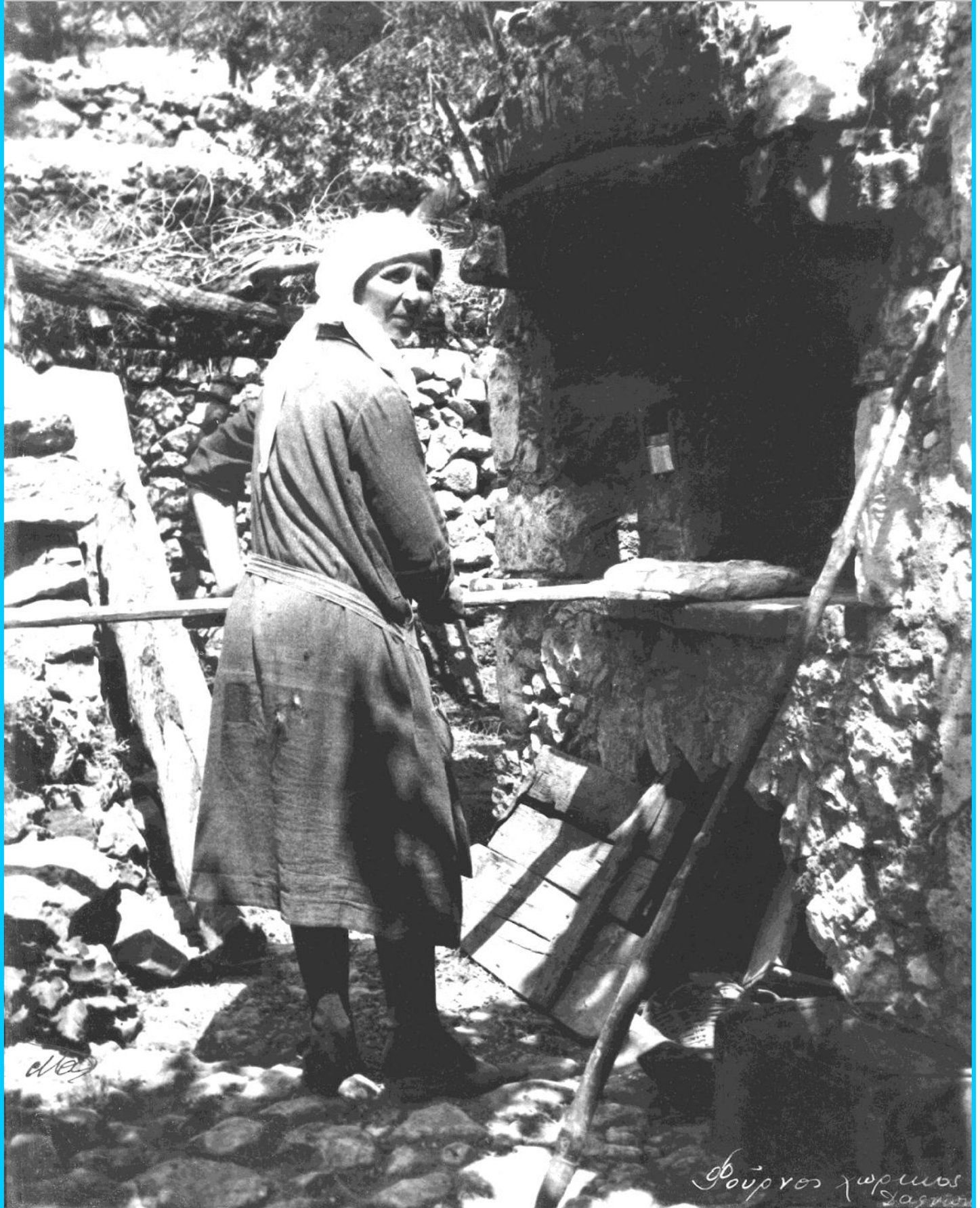

Δ Α Φ Ν Η

Περιοδική έκδοση του ομώνυμου πολιτιστικού συλλόγου, Δαφνώνα Χίου. Έτος 2^ο Φύλλο 3^ο Τιμή 1.000 δρχ. Φλεβάρης 2000

ΔΑΦΝΗ

Περιοδική έκδοση του
ομώνυμου πολιτιστικού
συλλόγου Δαφνώννα Χίου.

*

Υπεύθυνο στο νόμο, το
διοικητικό συμβούλιο.

*

Υπεύθυνος έκδοσης,
σύνταξη, σελιδοποίηση,
εκτύπωση, επικοινωνία,
Βαγγέλης Ρουφάκης
Δαφνώνας Χίος 82100
(0271) 78-353

E-MAIL:

VROUFAK@HELLASNET.GR

*

Ευχαριστούμε όλους όσους
συνεργάστηκαν για την
γραφή, εκτύπωση και
διανομή αυτού του φύλλου.

*

Εξώφυλλο:

Δαφνούσικος φούρνος
Φωτογραφία Μαξ Ρεντιάνη

*

Οπισθόφυλλο:

Ο μπάμπα Αντώνης Κριτής
Φωτογραφία Μαξ Ρεντιάνη

*

Τιμή φύλλου 1.000 δραχμές

*

Αποστολή στο εσωτερικό
1.500 δραχμές

*

Αποστολή στο εξωτερικό
2.000 δραχμές

*

Σημείωση:

Στους Δαφνούσους όλους το
περιοδικό θα διανέμεται
δωρεάν. Σε κείνους που
αδυνατούν να προμηθευτούν
το περιοδικό μας στους τόπους
δωρεάν διανομής, θα το
στείλουμε με χρέωση 500
δραχμών στο εσωτερικό και με
χρέωση 1.000 δραχμών στο
εξωτερικό, για κάλυψη, μόνο,
των εξόδων αποστολής.

Γιατί

Γιατί

στα μάτια σου να μη μπορώ
τον ήλιο που λάμπει να δωρώ,
στα χείλη σου τριαντάφυλλα τ' Απρίλη
να μην αγγίζω τα δικά μου χείλη;

Γιατί

σ' ολάσπρου σου λαιμού την ομορφιά,
ποτέ να μη χαρίσω δυο φιλιά
και στον κορμιού σου την περίσσια χάρη,
να μη μπορώ ν' απλώσω ένα χάδι;

Γιατί

την πίκρα της αγάπης σου να πιω,
χωρίς ένα φιλί σου να γετώ,
που κάνει τον καθένα που το παίρνει,
να καίγεται, να λειώνει, να πεθαίνει;

Γιατί

κάποιας αγάπης τη φωτιά σαν πάω να σβήσω,
νερό στο δρόμο δεν μπορώ να συναιτήσω;
Είναι μια μοίρα που μ' ακολουθεί για χρόνια
και ίσως να καίγομαι! Να καίγομαι αιώνια.....

Βαγγέλης Ρουφάκης

Ευχαριστούμε θερμά

Τα αδέρφια μας από τον **Σύλλογο Δαφνουσίων Αμερικής**, που ανάλαβαν εξ ολοκλήρου τα έξοδα για την έκδοση αυτού του φύλλου.
Επίσης τους κυρίους **Αντώνη Μυρώνη** (Αμερική) και **Γιώργο Δόντη** (Πειραιά) που συνέβαλαν με συμβολικά ποσά στην οικονομική ενίσχυση του περιοδικού μας και όλους όσους με οποιοδήποτε τρόπο βοηθούν αυτή μας την προσπάθεια.
Ευχόμαστε και άλλοι να μιμηθούν το παράδειγμά τους και το περιοδικό μας να συνεχίσει απρόσκοπτα την κυκλοφορία του χωρίς οικονομικά προβλήματα.

Χρόνια Πολλά

Με την ευκαιρία του καινούργιου χρόνου ευχόμαστε σε όλους υγεία, ευτυχία και Χρόνια Πολλά.

Ο καινούργιος αιώνας από τα πρώτα του βήματα να γίνει η αφετηρία για ένα κόσμο καλύτερο και η νέα χιλιετία απ' το ξεκίνημά της να χαρακτηριστεί από τις επόμενες γενιές ως η χιλιετία της ειρήνης, της αγάπης, της ισότητας και της εφαρμογής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, παγκόσμια. Όχι με τα κριτήρια και τον τρόπο που εφαρμόστηκαν μέχρι σήμερα και κατ' επιλογήν, εξευτελίζοντας πολλές φορές θεσμούς (Κοινωνία των Εθνών, Ο. Η. Ε.) και επιβάλλοντας τον νόμο της ζούγκλας.

Πολύ αίμα χύθηκε μέχρι τώρα. Φτάνει πια. Πολλοί οι πρόσφυγες και πολλά τα παιδιά που από πολύ μικρά έχουν ακρωτηριασθεί σωματικά και ψυχικά με τις ανάλογες επιπτώσεις στην κοινωνία του σήμερα και του αύριο.

Πιο πολύ όμως πληγωμένος και πιο ακρωτηριασμένος βγαίνει ο σύγχρονος πολιτισμός μας. Είναι αδιανόητο στην εποχή της ηλεκτρονικής επανάστασης και της κατάκτησης του

διαστήματος, να υπάρχουν άνθρωποι στη γη που να πεινούν και να στερούνται στοιχειωδών δικαιωμάτων, να υπάρχει τέτοιο ταξικό χάσμα στις δήθεν προοδευτικές κοινωνίες μας και να μιλούμε για πολιτισμό.

Μήπως κύριοι «πολιτισμένοι» του κόσμου, αντί να παράγετε όπλα για να αιματοκυλίσετε ακόμα μια φορά τους λαούς, προκειμένου να υποθάλετε την εξάπλωση των ναρκωτικών και να νίπτετε τας χείρας σας ως σύγχρονοι Πλάτοιοι, θα ήταν καλύτερα να φροντίσετε να έχουν όλοι οι λαοί τον επιούσιο και την στοιχειώδη τουλάχιστο περίθαλψη και εκπαίδευση;

Και η πολυσυζητημένη παγκοσμιοποίηση αντί να τείνει να εξουθενώσει οικονομίες και λαούς, να ενισχύσει τις προσπάθειες όλων για επιβίωση, επιμόρφωση και με συνεργασία να οικοδομήσουμε ένα κόσμο καλύτερο χωρίς την πολύμορφη εκμετάλλευση ειδικά των παιδιών

(σεξουαλική, εργασιακή, έλλειψη παιδείας, ναρκωτικά) που αυτά με την σειρά τους να συμβάλουν για το κτίσιμο του καλύτερου αυτού κόσμου;

Ευχόμαστε επίσης να επικρατήσει στην ευρύτερη περιοχή μας η λογική και η κατανόηση μεταξύ των λαών, των εθνικών και θρησκευτικών μειονοτήτων και να καταλάβουν πως το συμφέρον όλων είναι η ειρηνική συνύπαρξη και όχι η σκληρή αντιπαράθεση που οδηγεί σε σοβινιστικές εξάρσεις με απρόβλεπτες συνέπειες.

Θετικός κατά τη γνώμη μας ο χαρακτηρισμός της Τουρκίας ως υποψήφιας προς ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση χώρας. Πιστεύουμε πως θα συμβάλλει στον εκδημοκρατισμό της γείτονος που σίγουρα θα κάνει καλύτερη την συνύπαρξή μας στον νευραλγικό μα και πανέμορφο χώρο που η μοίρα μας έταξε να ζούμε.

Κι εμείς απ' την πλευρά μας ας σταματήσουμε τις αντιπαραθέσεις και τις όποιες προστριβές. Από τα πολιτικά κόμματα μέχρι τους θρησκευτικούς μας ταγούς, από τους αυταρχικούς κάποτε δημόσιους λειτουργούς ως τους αναιδέις αρκετές φορές πολίτες,

τους κάποιους απαίδευτους εκπαιδευτικούς, τα ατίθασα παιδιά και τους λίγους θέλουμε να πιστεύουμε ανεύθυνους γονείς. Να φροντίσουμε αντί να ρίχνουμε τις ευθύνες για τα κακώς κείμενα, πάντα στους άλλους, να τιθασεύσουμε καθένας τον εαυτό του.

Ας αναλογισθεί καθένας τις ευθύνες του απέναντι στις γενιές που ακολουθούν και αντί να προσπαθεί να φτιάξει τους άλλους ας φτιάξει τον εαυτό του, σεβόμενος τον νόμο και την προσωπικότητα του συνανθρώπου του. Τότε σίγουρα θα έχουμε συνεισφέρει στην προσπάθεια και θα τεθούν οι βάσεις για ένα κόσμο καλύτερο στα χρόνια που ακολουθούν...

Στον καινούργιο χρόνο με το τρίτο φύλλο της η «Δάφνη» μπαίνει στον δεύτερο χρόνο κυκλοφορίας. Ευχόμαστε να έχουμε την απαιτούμενη δύναμη, τους συνεργάτες και συνεχιστές, για να ζήσει και το περιοδικό μας, Χρόνια Πολλά.

Εγώ, οι κουδουνάτοι κι η... γριά

Δαφνώνας 1952, τελευταία αποκριά, στο ιστορικό κτήμα του Δαμαλά (ιδιοκτησίας τότε Γιάννη Βασιλάκη και σήμερα Καπετάν-Γιώργη Βοζάκη) βορειοανατολικά του Δαφνώνα που μέναμε με νοίκι από το περασμένο φθινόπωρο.

Ο ήλιος που έλαμπε, τα αγριολούλουδα, οι πρασινάδες και ο μαλακός καιρός, έφερναν το μήνυμα της άνοιξης.

Είχα κλείσει μόλις τα τέσσερα πρώτα χρόνια της ζωής μου κι ο αδελφός μου τα οκτώ. Αυτό όμως δεν μας εμπόδιζε να πάρουμε αυτό το μήνυμα.

Από νωρίς είχαμε βγει στην αυλή και τρέχαμε πάνω - κάτω στο ανηφορικό καλντερίμι που οδηγούσε από το ισόγειο του σπιτιού στην μεγάλη αυλόπορτα, δίπλα στην εκκλησιά της Ζωοδόχου Πηγής, που μόλις φαινότανε από τις πρασινάδες του ρυακιού που πέρναγε ανάμεσά, τα κλαδιά του τσαμπούκου, των θάμνων και του ψηλού σολομού. Κι από κει στην μεγάλη αυλή κάτω απ' το κτιστό αλώνι, που συνέχιζε μέχρι τα μισογκρεμισμένα κτίσματα ανατολικά, όπου απ' τη βόρεια πλευρά με μερικά σκαλιά κι από τη νότια με σκάρπες και στροφές, μπορούσες να κατέβεις στον στενό δρόμο που οδηγούσε στο κέντρο του κτήματος, με τη δροσερή πηγή και τη μεγάλη στέρνα.

Η μητέρα ετοιμάζε το φαγητό κι ο πατέρας βημάτιζε πέρα δώθε με τα χέρια στις τσέπες και μας πρόσεχε φωνάζοντας κάθε τόσο από μια συμβουλή. Το παιχνίδι διέκοψαν δυνατά χτυπήματα και φωνές στην μεγάλη αυλόπορτα και ο πατέρας έτρεξε ν' ανοίξει.

Η πόρτα άνοιξε κι ω συμφορά μου τι να δω; Δυο κουδουνάτοι μέχρι κει πάνω μπήκαν πηδώντας και ουρλιάζοντας, κάνοντας κάτι περίεργα κουνήματα, κατηφόριζαν προς το σπίτι.

Πως έφυγα δεν κατάλαβα, μα όταν βρέθηκα κάτω απ' το μεγάλο κρεβάτι, η ανάσα μου ήταν κοιμημένη κι η καρδιά μου χτυπούσε δυνατά.

Αλήθεια, τι ήταν εκείνο το μεγάλο κόκκινο κεφάλι με τα άγρια μάτια και τα μεγάλα κέρατα;

Παναγιά μου! Αμέ ο άλλος με το στραβό πρόσωπο και τα ζωγραφιστά γένια που έμοιαζε με παπά;

Η μητέρα άδικα προσπαθούσε να με βγάλει από κει

κάτω. Όταν είδαν ότι δεν έβγαινα με τίποτα ήλθε κοντά ο μπαρμπα Δημήτρης ο Γιαννουλάκης (αυτός ήταν ο κοκκινοκέφαλος δαίμονας) που είχε εν τω μεταξύ βγάλει την φοβερή μάσκα, με κατάφερε να ξεινυτώσω μετά από ένα σωρό υποσχέσεις.

Μου έδωσε μάλιστα και την μάσκα να την χαϊδέψω και να εξοικειωθώ μαζί της και δεν σας κρύβω πως τα κατάφερε. Μα όταν την ξανάβαλε στο κεφάλι του εγώ ένοιωσα το ίδιο.

Ο σύντροφός του (δυστυχώς δεν θυμάμαι ποιος ήταν) καθόταν στην αυλή με τον πατέρα και η μητέρα γρήγορα έστρωσε το τραπέζι με μεζεδάκια και ποτά (σούμα και κρασί παραγωγής μας).

Εγώ, ζάρωνα μισοκρυμμένος στην αγκαλιά του αδελφού μου, στην άλλη άκρη της αυλής και φοβισμένος έβλεπα προσεχτικά, κάθε τους κίνηση. Σε λίγο, άλλη φασαρία, άλλα κτυπήματα στην πόρτα, άλλες φωνές και...μουσική.

Όταν άνοιξε η πόρτα ένα τσούρμιο κουδουνάτοι

γέμισαν την αυλή και το γραμμόφωνο που ένας κρατούσε στα χέρια αγωνιζόταν να ξεπεράσει τις φωνές και τα κτυπήματα στους τενεκέδες που κάποιοι είχαν κρεμάσει μπροστά τους.

Αφού φώναξαν, χόρευαν, χτύπησαν τους τενεκέδες τους, κάθισαν στο τραπέζι κι άρχισαν το φαγοπότι.

Όλοι πλέον είχαν βγάλει τις μάσκες

και τα μαντήλια από τα πρόσωπά τους και παρά το μικρό της ηλικίας μου κατάφερα να συγκρατήσω μερικούς.

Ο Κωστής ο Καλλιαγκάς, ο Γιάννης ο Ντίλης (Μαγκάνα), ο Μιχάλης ο Καλλιαγκάς (Μιχαλάκι), ο Παντελής ο Μαμούνας (Γσάκαλης) και τουλάχιστο πέντε ακόμα.

Από την περασμένη μέρα η μητέρα είχε ντύσει την καρέκλα γριά, όπως συνήθιζαν παλιά.

Αφού έβαζαν ρούχα στο κάθισμα και στην πλάτη της καρέκλας για να γεμίσει λίγο έδεναν ένα ξύλο σταυρωτά στην πλάτη για χέρια και για κεφάλι έδεναν μια κατσαρόλα γεμάτη κουρέλια ή άχυρα και μπροστά ένα ανοιχτόχρωμο πανί, με τα μάτια, την μύτη και το στόμα ζωγραφισμένα με κάρβουνο. Η μητέρα είχε κάνει καλή δουλειά.

Οι κουδουνάτοι και όλη η νεολαία μας γυρίζουν το χωριό, κρατώντας την παράδοση.

Της είχε φορέσει ένα μακρύ μαύρο φουστάνι με πλούσιο μπούστο (πιθανόν της γιαγιάς), μια ριγέ ποδιά, ένα μαύρο μαντήλι στο κεφάλι, στο ένα χέρι της κρέμασε αδράχτι και στο άλλο μια τούφα μαλλί. Για κεφάλι είχε γεμίσει το τρυπητό που βρήκε πρόχειρα στην κουζίνα.

Αφού ζωγράφισε το πρόσωπο, της φόρεσε κι ένα ζευγάρι γυαλιά. Έβαλε όλη της την μαστοριά κι έκανε ένα «έργο τέχνης».

Οι επισκέπτες μας ενθουσιάστηκαν στην θέα της γριάς και άρχισαν να την τραβολογούν ο ένας από δω κι ο άλλος από κει. Άλλος την φιλούσε, άλλος της έκανε άσεμνες χειρονομίες και τέλος, ο Μιχάλης ο Καλλιαγκάς που φορούσε την βράκα του πατέρα του με το γελέκι και το ζωνάρι, τον κούκο

και τα τσαρδήνια, τραβά από τη θήκη της την μακριά ξιφολόγχη που κρεμόταν απ' την μέση του και γυρνώντας την στον αέρα φώναξε:

-Μωρή παλιοπ... θα σε σφάζω. Και της φέρνει ένα δυνατό χτύπημα. Το κεφάλι ξεκόλλησε από τον λαιμό και κύλησε στην αυλή.

Το τρυπητό έμεινε δίχως χέρι και

γύρναγε για πολλά χρόνια στις αποθήκες μας που χρησίμευε για να μεταγγίζουμε τους καρπούς.

Αφού έφαγαν, ήπιαν, χόρεψαν, πήραν μαζί τους τον πατέρα κι έφυγαν για να συνεχίσουν το γλέντι στο χωριό, που είχε αρχίσει από το μεσημέρι. Ήταν πια προχωρημένο απόγευμα.

Ο αδελφός μου κι εγώ πήγαμε επίσης στο χωριό να επισκεφθούμε την θεία Χρυσώ (αδελφή του πατέρα) όπου και κοιμηθήκαμε το βράδυ εκείνο.

Η μητέρα έμεινε μόνη. Αφού μάζεψε τα πράγματα, καθάρισε το σπίτι και ακούμπησε την ακέφαλη γριά στην πεζούλα του υπερυψωμένου παρτεριού, δίπλα στην κτιστή κολώνα που σήκωνε την κληματαριά. Πάνω της ακούμπησε και το κομμένο κεφάλι, με σκοπό να την διαλύσει την επόμενη μέρα γιατί η ώρα είχε περάσει κι έπρεπε να ετοιμάσει και τα ζώα αφού ο πατέρας έλειπε. Ετοίμασε τα ζώα, έφαγε κάτι (το μεσημέρι δεν πρόλαβε να φάει με τα καλά της) και σκέφτηκε να πάει μια βόλτα στο διπλανό κτήμα να δει μια ματιά τον Γιάννη και την Ασημίνα Πολιτάκη, τους καλούς μας γείτονες που δεν τους είχε δει σήμερα. Άλλωστε το φεγγάρι ήταν πρόκληση για λίγο νυχτερινό περπάτημα.

Το φεγγάρι κι ο καλός καιρός, ίσως να επηρέασαν και την αδελφή της την Κυριακή στο χωριό.

Μάζεψε λοιπόν τις γειτόνισσες απ' το Κατσάρι με τα παιδιά τους, τους έντυσε όλους κουδουνάτους

και κίνησαν για του Δαμαλά.

Όταν έφτασαν χτύπησαν την μεγάλη αυλόπορτα, την ξαναχτύπησαν, μα τίποτα. Κανένας δεν απαντούσε. Πίστεψαν πως η μητέρα κλεισμένη στο σπίτι δεν τους άκουγε.

Πήγαν λοιπόν στο νοτιοδυτικό μέρος του κτήματος, πίσω από τους στάβλους και τις αποθήκες και πέρασαν από τον χαλασμένο φράχτη δίπλα στην γέρινη χαρουπιά, μπήκαν στο κτήμα κι όταν περνούσαν το μικρό ρυάκι για να μπουν στην αυλή, το αίμα πάγωσε στις φλέβες τους.

Απέναντι, να, εκεί δίπλα στην κολώνα, πάνω στην πεζούλα, μια γριά καθόταν και κουνιόταν, τους φάνηκε, στο φως του φεγγαριού. Είπαν όσες προσευχές ήξεραν, μα η γριά το βιολί της.

Ο πατέρας στο νοσοκομείο.

Η μητέρα, εγώ, ο αδελφός μου και οι φίλοι πλέον νοσοκόμοι.

Κάποιες γυναίκες ήθελαν να γυρίσουν πίσω, κι άλλες έστριβαν νευρικά τα μαντήλια που είχαν βγάλει από το πρόσωπό τους για να βλέπουν καλύτερα.

Τότε η θεία Κυριακή πήρε τον λόγο.

-Βρε! Αν ήτανε κακό, απέναντι στην εκκλησιά θα κάθιζε; Και αφού έκανε τον σταυρό της προχώρησε με γοργό βήμα προς το

υποτιθέμενο φάντασμα.

Όταν έφτασε κοντά και διαπίστωσε την γκάφα, έδωσε μια κλωτσιά στην καρέκλα - γριά και την γκρέμισε απ' την πεζούλα ενώ οι άλλοι που ακολουθούσαν έσκασαν στα γέλια.

Φώναξαν την μητέρα, ήλθαν και οι γείτονες και πέρασαν ένα αποκριάτικο βράδυ αξέχαστο. Κι έτσι έπρεπε μια κι ήταν δυστυχώς το τελευταίο...

Ο πατέρας πριν τελειώσει ο χρόνος, αρρώστησε και μετά από δεκαέξι μήνες αρρώστιας (τους οκτώ στο νοσοκομείο), λίγες μέρες μετά την δεύτερη επέτειο της όμορφης εκείνης αποκριάς (είκοσι του Μάρτη 1954) και σε ηλικία 50 χρόνων, άφηνε την τελευταία του πνοή πάνω στο μεγάλο κρεβάτι, λίγα μέτρα πιο πέρα απ' εκεί που με τους φίλους του γλέντησε για τελευταία φορά. Λες κι η αποκεφαλισμένη ψεύτικη γριά, έπαιρνε εκδίκηση... Σήμερα, σαράντα οκτώ χρόνια μετά την όμορφη εκείνη Κυριακή, από τους πρωταγωνιστές της αληθινής αυτής ιστορίας (εκτός απ' τα παιδιά), μόνο η μητέρα παραμένει μαζί μας, γερασμένη και παράλυτη, σε ηλικία 90 χρόνων.

Όλοι οι άλλοι έφυγαν. Ακολούθησαν ένας - ένας τον πατέρα στον κόσμο της αιώνιας γαλήνης.

Συγκινημένος τελειώνω αυτές τις γραμμές και τις αφιερώνω στη μνήμη τους.

Βαγγέλης Ρουφάκης

Επίγνωση

Μάθε λοιπόν,
καθημερινέ άνθρωπε
να συλλαβίζεις επιτέλους
τους φθόγγους της κραυγής
μέσα απ' της ανώφελης
σιωπής σου το απολίθωμα, βόησε.
Μάθε ανάγνωση και γραφή
της κρυμμένης αλήθειας.
Τώρα που ο πόλεμος μονότονα
στριγκλίζει τη φρίκη του
κι ανοίγει φανταχτερές φτερούγες
στα μακάβρια παγώνια του.
Προσιλητήριο στους γύπες
που ολοένα πληθαίνουν
στα εκτροφεία της ύβρης
του σύγχρονου κόσμου μας.

Κώστας Αμπανούδης

Αγαπώντας

Μη σταματήσεις ν' αγωνίζεσαι
κακό μεγάλο συντελείται
όταν μαζεύεις ξαφνικά
τις απλωμένες ανεμόσκαλες
σ' εργάσιμες ώρες.

Μια λειτουργία συντελείται μυστική
αόρατες δυνάμεις σε συντρέχουν
τα βάρη σου μοιράζονται
τη σιάλα της ψυχής
ανεβοκατεβαίνουν.

Απλώνουν τις φτερούγες τους
στους ώμους σου που γέρνουν
πνοή καρδιάς σου φέρνουν
οργώνοντας το φως.

Κώστας Αμπανούδης

**Διαβάστε ένα βιβλίο!
Όποιο κι αν είναι αυτό,**

**κάτι θα σας διδάξει!
Κάτι θα κερδίσετε...**

Η ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

Ο Θεός μετά από την θαυμαστή διάσωση των Ισραηλιτών από την Αίγυπτο, έδωσε νόμο στους Εβραίους δια του Μωϋσέως, δια του οποίου είχαν την υποχρέωση να αφιερώνουν στον Θεό κάθε παιδί αρσενικό που πρώτο θα εξήρχετο από την κοιλία της μητρός του. Έτσι και η Θεοτόκος μαζί με τον Ιωσήφ ανήγαγον τον Ιησούν εις Ιερουσόλυμα παραστήσαι τω Κυρίω.

Ο Πανάγαθος όμως δεν ζητεί μόνο τα πρωτότοκα άρρενα σήμερα, αλλά και όλους τους ανθρώπους.

Ζητεί να του προσφέρουμε λίγο χρόνο της ημέρας, για να Τον δοξολογήσουμε.

Ζητεί από όλους μας και την ψυχή και το σώμα μας.

Ζητεί από όλους μας να μην εμποδίζουμε όλους εκείνους που έχουν την διάθεση να αφιερώσουν τον εαυτό τους στην διακονία της Εκκλησίας.

Σ' αυτό το σημείο ας ακούσουμε τον Άγιο Γρηγόριο τον Θεολόγο για εκείνους που αφιερώνονται στον Θεό.

Λέγει λοιπόν ο Άγιος Πατήρ: Δεν υπάρχει σπουδαιότερο και υψηλότερο απόκτημα, από το να κλείσει κανείς τις αισθήσεις, να απομακρύνει την σκέψη από τον κόσμο και τις επιθυμίες και να στραφεί προς τον εσωτερικό κόσμο και να συνομιλεί με τον εαυτό του και με το Θεό και να ζει υψηλότερα από αυτά που βλέπει.

Αδελφοί μου. Ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός προσεφέρθη στον Ναό για να δεχθεί στην συνέχεια και την προσφορά του εαυτού μας, την προσφορά της θέλησής μας, των επιθυμιών, των αισθημάτων, των σκέψεων, για να μας αγιάσει ψυχή και σώματι και να μας αξιώσει της ουράνιας βασιλείας Του.

✠ Οικονόμος Παντελεήμων Καλεώδης,
εφημέριος Ι. Ναού Αγίου Παντελεήμονος Δαφνώνος

ΜΠΟΥΡΛΗΣ-ΤΖΑΝΗΣ

Του Πέτρου Μαρτσάκη

Από την έκδοση του Ομηρείου Πνευματικού Κέντρου Δήμου Χίου
«Χιώτικα εοθιμογραφήματα Μπουρλής-Τζανής»

Της Κόρης το Γιοφύρι

Ήταν μια λιακάδα, χαρά Θεού, κ' εκάνταν ο Μπουρλής κι ο Τζανής σ' έναν τοιχαλάκιν, στους Νερομόλους, που πήαν μιαν Κυριακήν ταχυήν-ταχυήν να ξεσκάσουν κομματάκι με τις ανθισμένες αμυγδαλιές και τα σπαρτιά που παίρνουν πράσινη φόρα, να θεριέψουνε, με την άνοιξη πούρκεται και καλώς να ωρίσει να τηνε χαρούμενε, γιατί πολλόβρεξενε εφέτει και στενοχωρεύτηκενε πα η ψυχή και το κορμίν τος.

-Λοιπόν, λε ο Μπουρλής, απ' έεδώ παρνούν οι Δαφνούσοι με τα ζα τος και πάνε απέ τη χώρα στο χωριό τος. Μη βλέπεις τώρα με τ' αυτοκίνητα! Εστοτες επαίναν όλοι τος με τα ζα!

Ήλέε μου, λοιπό, ο συχωρεμένος ο Γιώργης ο Μάστορης τον ελέαν έδεδετσι γιατί ήταν ο πιό καλός χτίστης! Θα τονε θυμάσε! Λυγερός, με τις βράκες και τον κούκο τον βελουδένιο και με το πιο μερακλίδικα σαμαρωμένο, περιποιημένο και γυαλιστερό απέ το πάχος μουλάρι. Θυμάσε τονε;

-Αμέ! Τούρεσεν και το ποτι. Τον ήβλεπα στο μαγειρείο του χωριού του, στου Μπεγάκη, στη χώρα, έεκει στα σιδεράδικα! Αμέ! Κιμπάρης και περήφανος και κουβαρντάς, μα μη μου άπτου... Με το μουστακάκι του ψαρό μα περιποιημένο στην εντέλεια, τη βράκα του ζυγιασμένη και αγέρωχη, που μίλιεν γι' ασικλίκι σαν επορπάτινε.

-Ναι! Είντα `ναι ο παλιόκοσμος! Ηφύανε αυτοί οι ανθρώποι κι ο κόσμος τος με τα καλά του και τα κακά του. Πάει! Ένας-δου πια βρακάδες επομείνανε στο Δαφνώνα, έτσι για να μας θυμίζουνε πως τα άτιμα τα χρόνια περνούνε σαν πουλιά. Τέλος, ήλέε μου ο συχωρεμένος ο Μάστορης, τι λιως εκατήφερενε τον πεθερό του να του δώκει την κόρην του, για να κάμει ύστερις έντεκα παιδιά, που τα οκτώ εφύανε στην Αμερική!

-Είντα; Ευτόνε εν ήθελε ο κύρης της για γαμπρό;

-Ναι, γιατί ήθελενε να της δώκει ψάρτη για να πάρει τη θέση του στην εκκλησιά που ήψαλλενε. Ως εκεί πιά...

-Λοιπό;

-Μια βολά εκατήβηκεν η πεθερά του με την κόρη της στη χώρα να ψουνίσουνε, με τα γαδουράκια. Έεκεινήν την ημέρα εκατήβηκεν στη χώρα κι ο Γιώργης και έστοτες ήταν τα φέσια με τις φούντες τις μακρίες τις λεβέντικες κι ο Μάστορης εγόρασεν ένα κ' ήβαλέν το και τόδενε πα η κόρη του ψάρτη κ' η μάνα της και λωλαθήκανε κ' οι δυό τος!

-Γειά σου θειά Μαρούκα με την πέρδικά σου που να τηνε χαίρεσαι και μπράβο σου, γιατί ξέρεις, μα τι λογιάς ήμαθες, για πε μου, να κάμινεις όμορφες

κόρες (όλες σου όμορφες είναι) κ' είντα σου φταίουμενε εμείς οι καμένοι να μας κάβγεις επειδήξ ξέρεις και κάμινεις τέτοιες κούκλες;

-Ουγού, βρε θεόλωλε, για πάμενε μη μας ακούσουνε, είπεν η Μαρούκα, σκασμένη στα γέλια, που της ήρεσεν κ' ευτηνής ο Γιώργης, μα εν εμπόριεν να κατηφέρει τον άντρα της να πει το «ναυ»!

-Άχουτας καμένε Γιώργη κι άλλο ε σκεύγομαι, μόνο τι λιός α γυρίσομενε με τη βροχή, να νη πιάσουν τα ταραχτά στο δρόμο και κατήβει ο κακός ποταμός!

-Μη φοάσαι, καλέ θειά Μαρούκα. Δίνεις μου την κόρη σου; Κ' εγώ σε πάω όπου θεις χωρίς να βραχούν οι σιόλες σου, ο κόσμος να χαλάσει απέ τη βροχή.

Να μη τα μωρολογώ, το βράδυ ο ψάρτης επερίμενενη τη γυναίκα του και την κόρην του, μα ευτές εν

Γιώργης Μισφιώτης (Μάστορης) και η γυναίκα του Ειρήνη

εφαινούντανε κ' εκακόβαζεν ο νους του, γιατί ήκαμεν ταραχτά νερά κ' εσκέβγουνταν της Κόρης το Γιοφύρι. Κάτι χωριανοί που ήρτανε, τούπανε πως εξεκανήσανε μαζί για το χωριό κ' έευτό πια τον επολώλανενε κι ήφηεν ολοταχώς για τη χώρα με μανού γειτόνου του το φοράδι, μα έεκει στην Καρυδιά κοντά στο Βεσταρχάτον, επάντησεν την γυναίκαν του και την κόρη του μούσκεμα, τυλιγμένη με την πατατούκα του Γιώργη του Μάστορη, πούταν μαζί τος. Ο ψάρτης εσταυροκοπήθηκεν κ' είπεν:

-Βρ' είντα τρέχει, βρε χριστιανές κ' είντα πάθετενε κ' εργήσετενε και με λωλάνετενε κ' είντα θει ετούτος μαζί σας κ' η Ερήνη που την ήύρενε έευτήν την πατατούκα και τίνος είναι κ' είντα θεις εσύ, βρε Γιώργη, μαζί τος; Ε; Είντα θεις μαζί με τη γυναίκα μου και το παιί μου; Το χαβά σου ε; Ε σουπα, μια κι όξω, πως καλός κι άξιος, μα γώ άλλα `χω στον εμωαλό μου, ε; Εν νιρέπεσαι;

-Παναγιά μου, Καρυδιά μου, λε η Μαρούκα, καλέ πως μιλείς έτσινα στο παλληκάρι πούπεσεν μες στα

νερά τα άγρια του ποταμού στις
Κόρης το Γιοφύρι, για να σώσει το
παίί μας; Ζήτησέ του συγγνώμη κι
αγκάλιασε το παίί μας, που
κοντέψαμεν να το χάσομενε...

-Μα...φορεί την πατατούκα
ετοιτουνοού!

-Αγκάλιασε και την πατατούκα μαζί
και μην κάμνεις τον κακό και δος
την ευκή σου, γιατί πιο καλό παίί
απ' έετούτο ε θαύρομενε για την
κόρη μας. Άντε!

Βρε, κακοχράχετενε! Τέλος!
Εκόντεψα να λωλαθά ο ούριος! Σας
είπα μονάχες σας να μην πάτενε
ανεφέλετες, μα εσείς ε μ'
ακούσετενε. Ευχαριστώ, βρε! Έχε
την ευκή μου και τρέχα στο σπίτι
σας να μη λωλαθεί η μάνα σου, που
σ' απαντέχει! Άντε! Είντα με θωρείς
σαν ούριος!

Και πε του κυρού σου νάρτει να μ'
εύρει απόψε που θω να του πω!

-Είντα α του πεις, καλέ μπάρβα
Κωσταντή; Ε μου λες κ' εμένα που
λαχταρώ...

-Α του πω, πως θω ε θω, α σου τη
δώκω τούτηνε την κουκουγιαύλα,
που λωλάθηκενε μαζί σου κι επήεν
να πνιεί για να τη σώσεις, να μη μ'
εύρει και τίποτις χειρότερο, Θε μου
φύλαε! Κ' ύστερις...άντε λάλιε και
μη χοροπηδάς, ούριε, απάνω στο
σαμάρι απέ τη χαρά σου και
ξεραχωθείς... άντε λάλιε, πήνε
σπίτι σας.

Άμαν ήφνενε εντός τον ερωτήσανε
μάνα και κόρη σκασμένες στα γέλια
αφ' τη χαρά:

-Μάντα ήθελες να πης κ' εν το
πόσωσες;

-Ε, να! Πως κ' ύστερις κ' εγώ
καμαρώνω που η κόρη μου
εκατήφερενε εντό το δύσκολο θεριό,
τον περήφανο τον Μάστορη να τονε
κάμει να πέσει στον ποταμό σαν
κουτέπας, αφού εντή εκανόνισεν
μονάχα να βραχούν τα ρούχα της!
Τολάχιστο εν ήκαμνες και λιγάκι τη
λιγοθυμισμένη; Άντε, μη σας τις
δώκω και ταν εδουονώνε! Πάμενε
μην πουντιάσετενε που είστενε και
οι δυο συμφωνημένες, άντε...

Και ζήσαν εντοί καλά και
εγεράσανε και πεθάνανε και τους
θυμούμεστενε τώρα σαν νάταν μόνο
μια ιστορία φανταστική σ' έναν
κόσμο άλλονε.

Ένας απέ τη Χίος

Το γιόμα ξαποστάσαμε

Εμείς οι αγρότες που μοσικοβολούν τα ρούχα μας
νιόσκαιφτο χώμα.

Εμείς που δεν είδαμε ποτέ μας τη θάλασσα
ολοζωής γιατί δεν ήλθε πιο σιμά,
γιατί δεν κινήθηκαμε ούτε βήμα
απ' τα χωράφια που σε μια γωνιά τους
γεννηθήκαμε.

Εμείς που νυχτοπερπατήσαμε για λίγο καρπό,
που δεν προλάβαμε τη μέρα να θερίσομε
και κάναμε πολλά λιογέριματα
ανατολές για μεροκάματα...

Τώρα στο δείλι, στο μεγάλο δείλι,
που δεν μπορούμε για να το γελάσομε,
θα βρούμε την ξεκούραση, αληθινή,
όταν η γη μας κοιμίσει στα σπλάχνα της
σ' έναν ήρεμο κι ατάραχο ύπνο
χωρίς την έγνοια μη μας προλάβει
ο ήλιος στο στρώμα.

Τότε μόνο θα ξαποστάσομε αληθινά
όταν η γη μας πάρει στα σπλάχνα της σα σπόρο.

«Βασιλειώνικα». Έκδοση του Φ.Ο. Χ. 1967

Κώστας Αμπανούδης

Το βγάλσιμο της πατάτας. Φωτογραφία Μαξ Ρενπάνη

Ο ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΥΠΑΠΑΝΤΗΣ ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΑΤΟ ΤΗΣ ΧΙΟΥ

Στοιχεία για ένα ανέκδοτο Βυζαντινό μνημείο

Το Στρατηγάτο βρίσκεται ένα χιλιόμετρο περίπου έξω από τον οικισμό του Δαφνώνα, επάνω στον παλαιό δρόμο που οδηγεί από το χωριό προς την Νέα Μονή, στην κορυφή ενός φυσικού εξάρματος. Η περιοχή αναφέρεται από την βιβλιογραφία ως ενιαίο κτήμα, με πηγή, πύργο και ναό, στοιχεία που μερικώς διατηρούνται έως σήμερα, άλλοτε μεν ιδιόκτητο, άλλοτε δε ως μετόχι της Νέας Μονής. Το όνομα της περιοχής αποδίδεται είτε στην Χιακή οικογένεια των Στρατηγών, είτε στην έδρα του Στρατηγού του θέματος του Αιγαίου, κατά την εποχή που το νησί ανήκε στην Βυζαντινή Αυτοκρατορία.

Ο αρχικός ναός της Υπαπαντής κατέρρευσε κατά τον καταστρεπτικό σεισμό του 1881. Ο σημερινός ναός αποτελείται από ένα κεντρικό ξυλόστεγο χώρο, περίπου τετράγωνο σε κάτοψη, ανατολικά και δυτικά του οποίου προσκολλώνται δύο ίσα θολοσκεπή ορθογώνια, μικρότερα σε πλάτος, τα οποία αποτελούν το Ιερό και τον Νάρθηκα, αντίστοιχα. Κατασκευαστικά και μορφολογικά ο ναός, βρίσκεται στο πνεύμα του νεοελληνικού κλασικισμού, ενώ χρησιμοποιεί βυζαντινά και οθωμανικά στοιχεία, με εκλεκτική διάθεση.

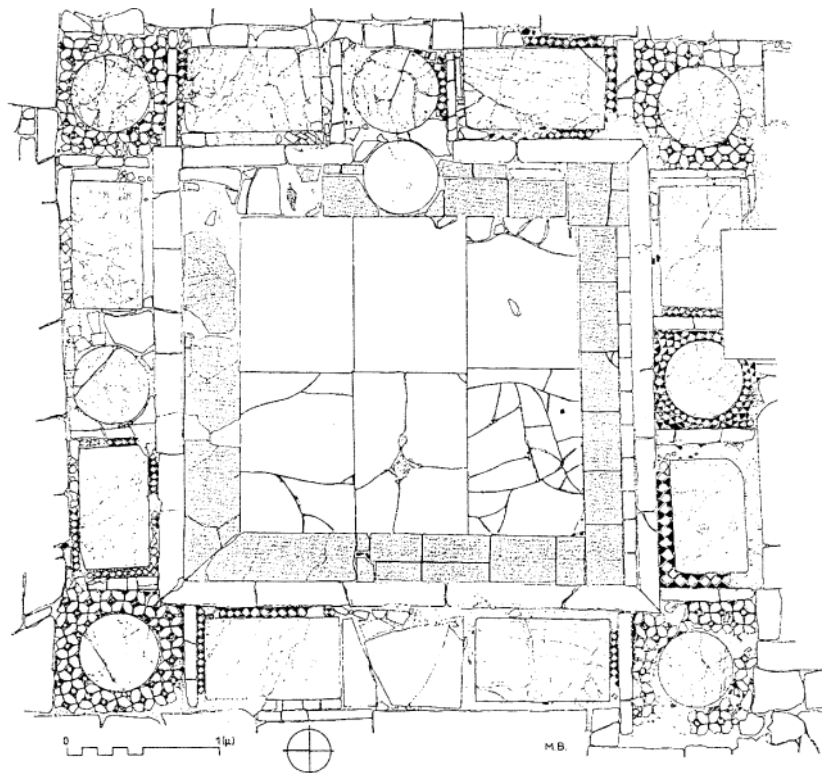
Ενσωματωμένα στον σημερινό ναό σώζονται αρκετά αρχιτεκτονικά μέλη σε δεύτερη χρήση, τα οποία πιθανόν ανήκαν στον αρχικό ναό. Οι ορθοστάτες και το ανώφλι ενός μαρμάρινου μεσοβυζαντινού θυρώματος, έχουν ενταχθεί στην ωραία πύλη. Δύο λίθινα μέλη, πιθανόν τμήματα υπερθύρων, σώζονται ενσωματωμένα στην νότια εξωτερική πλευρά του σημερινού ναού. Το ένα φέρει εγχάρακτους σταυρούς Μάλτας εντεταγμένους σε κύκλους. Δύο κιονίσκοι από ερυθρό και ένας πεσσίσκος από λευκό μάρμαρο υποστηρίζουν την λίθινη αγία τράπεζα. Τμήματα από αρχιτεκτονικά μέλη είναι εντεταγμένα διάσπαρτα στο υφιστάμενο δάπεδο. Ένα μικρό τεκτονικό κιονόκρανο βρίσκεται τοποθετημένο σαν βάση του σταυρού στο σημερινό τέμπλο. Τέλος τμήματα απλού γείσου έχουν χρησιμοποιηθεί ως υφασίδια των γενέσεων ενός μη ολοκληρωμένου σταυροθολίου.

Στον κεντρικό τετράγωνο χώρο του ναού διατηρείται μαρμάρινο δάπεδο με μαρμαροθετήματα, σε μέτρια κατάσταση. Στο κέντρο του δαπέδου, έξι ορθογώνιες πλάκες από λευκό μάρμαρο σχηματίζουν ένα τετράγωνο, διαστάσεων 2,15 X 2,26 μ., το οποίο πλαισιώνεται από επάλληλες ζώνες γκριζόμαυρου και λευκού μαρμάρου, πλάτους 37 και 15

εκ., αντιστοίχως. Μια Τρίτη ζώνη μέσου πλάτους 70 εκ., χωρισμένη σε επί μέρους διάχωρα, κλείνει την σύνθεση. Στα γωνιακά και τα μεσαία διάχωρα εντάσσονται δίσκοι από γκριζα και ερυθρά μάρμαρα. Το υπόλοιπο κάθε διάχωρου γεμίζει με μαρμαροθετήματα, στα μεν γωνιακά με συνδυασμό εξαγώνων και τριγώνων, στα δε μεσαία με συνδυασμό τετραγώνων και τριγώνων. Τα ενδιάμεσα των κυκλικών διάχωρα, αποτελούνται από ορθογώνιες πλάκες, με περιμετρική ζώνη από τετράγωνα και τρίγωνα μαρμαροθετήματα. Έξω από την ζώνη με τα διάχωρα η πλακόστρωση συνεχίζει με άτακτα τοποθετημένα ορθογώνια λευκά μάρμαρα, μέχρι τους τοίχους.

Η συγγένεια του δαπέδου της Στρατηγούσαινας, τυπολογικά και μορφολογικά, με αντίστοιχα δάπεδα μεσοβυζαντινών ναών, όπως, της Νέας Μονής της Χίου, της Μονής Παντοκράτωρος στην Κων/πολη, της Κοίμησης της Θεοτόκου της Νικαίας, της βασιλικής της Μέτζενας, του καθολικού της Μονής Χελανδαρίου και η ύπαρξη των υπολοίπων αρχιτεκτονικών μελών μας επιτρέπει να τοποθετήσουμε τον αρχικό ναό στην μέση βυζαντινή περίοδο. Επίσης, η τυπολογική και ιστορική σχέση του Στρατηγάτου με την γειτονική Νέα Μονή, μας επιτρέπει να εκφράσουμε την υπόθεση ότι επρόκειτο για ένα ακόμη αντίγραφο της, δηλαδή, ένα ναό νησιώτικου οκταγωνικού τύπου.

Μανώλης Μιχ. Βουρνούς

Χίος, ναός της Υπαπαντής Στρατηγάτου. Κεντρικό θέμα δαπέδου κυρίως ναού. Υφιστάμενη κατάσταση

ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΑΤΟ ΤΟΥ 20^{ου} ΑΙΩΝΑ

Το Στρατηγάτο το μεσοβυζαντινό αυτό χριστιανικό μνημείο, που ίσως (σύμφωνα με τα αρχαιολογικά ευρήματα) να ήταν παλαιότερα και αρχαίο θρησκευτικό κέντρο, έδινε και δίνει στην περιοχή εκτός από το όνομα και την σχέση του με το παρελθόν, την ομορφιά του φυσικού τοπίου. Με τη δροσερή πηγή, τα χωράφια και τα δέντρα από τη μια και τους θαμνώδεις λοφίσκους απ' την άλλη που φτάνουν μέχρι τους πρόποδες της γκριζας κι απότομης κακιάς σκάλας, μαγεύει τον επισκέπτη. Με την ιστορία του Στρατηγάτου, δεν θα ασχοληθούμε. Θα αναφερθούμε περιληπτικά, μόνο στους ανθρώπους που έζησαν και άφησαν την σφραγίδα τους στο κτήμα και στα κτίρια. Στους Δαφνούσους ιδιοκτήτες (μετά την Νέα Μονή) στον αιώνα που έφυγε, καθώς και στις αλλαγές που έγιναν.

Αρχιμανδρίτης Νικηφόρος Καλλιαγκάς

Ο κατά κόσμο Νικόλαος Καλλιαγκάς του Δημητρίου και της Αυγουστούς γεννήθηκε στον Δαφνώνα το 1878. Γράφτηκε αδελφός στην Νέα Μονή στις 17-2-1897 και δέχτηκε το μοναχικό σχήμα το 1898. Γρήγορα χειροτονήθηκε διάκονος και το 1910 ιερέας.

Στο Στρατηγάτο μετακόμισε από του Δαμαλά (όπου έμενε από χρόνια με την βοηθό και οικονόμο του Στυλιανή Γιαννίρη), στις αρχές της δεκαετίας του 1930.

Αρχιμανδρίτης Νικηφόρος Καλλιαγκάς

Το 1933 πούλησε το βόρειο τμήμα του κτήματος, (30-35 στρέμματα χωράφια με θαμνώδη έκταση) στον ανιψιό του Γιάννη Π. Καλλιαγκά και αργότερα στον επίσης ανιψιό του Μιχάλη Π. Καλλιαγκά το ανατολικό τμήμα (8-10 στρέμματα).

Το υπόλοιπο, με την εκκλησία, τα κτίσματα την πηγή και την στέρνα (20 περίπου στρέμματα), κράτησε ο ίδιος και έμεινε εκεί μέχρι το τέλος σχεδόν της ζωής του.

Απεβίωσε τον Απρίλη του 1950 ενώ βρισκόταν στην Αθήνα.

Οι κληρονόμοι, (ανίψια της Στυλιανής Γιαννίρη) νοίκιασαν το κτήμα στον Μιχάλη Π. Καλλιαγκά που πέθανε το 1955 και η γυναίκα με τα παιδιά του, το κράτησαν ως το 1956.

Το 1957 οι κληρονόμοι το πούλησαν και το αγόρασε ο Γιάννης Δ. Μαμούνας.

Εσωτερικό της εκκλησίας της Υπαπαντής στο Στρατηγάτο

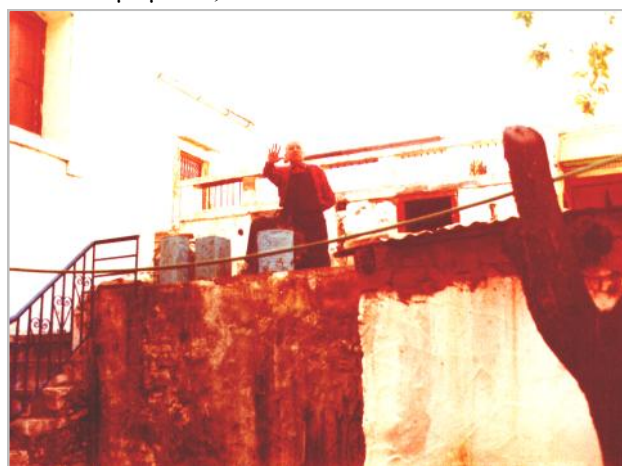
Γιάννης Δ. Μαμούνας

Ο Γιάννης Μαμούνας του Δημήτρη και της Κατίγκως γεννήθηκε στον Δαφνώνα το 1901.

Το 1918 πήγε να καταταγεί στο στρατό, αλλά απερρίφθη επειδή ήταν κατά μια οκά (1280 γραμμάρια) λαφρύτερος του κανονικού και αμέσως έβγαλε τα χαρτιά και έφυγε στην Αμερική όπου δούλεψε για πολλά χρόνια.

Το όνειρο της επιστροφής τον έκαναν να επενδύσει ένα σημαντικό για την εποχή ποσό για να αγοράσει το Στρατηγάτο. Επειδή εκείνος αδυνατούσε να έλθει στην Ελλάδα για την αγορά, τα χαρτιά υπογράψαν τα αδέρφια του Μιχάλης και Νικολής, που έμειναν εκεί για πολλά χρόνια και καλλιεργούσαν τα χωράφια.

Όταν πήρε σύνταξη και έκλεισε το μαγαζί που είχε στο Μπρούκλιν της Νέας Υόρκης, άρχισε το πήγαινε-έλα στην Ελλάδα και σε κάθε ταξίδι, έμενε και περισσότερο στην Χίο. Ποιος δεν τον θυμάται μ' ένα λουλούδι στ' αυτί να γυρίζει χαμογελαστός το χωριό, ή άλλες φορές αφού ψευτοαγρίευε στην αρχή, μετά αρχινούσε με τη δυνατή του φωνή το τραγούδι «Μανταλιώ και Μανταλένα τι έχει η μάνα σου με μένα»;

1984 Ο μπάμπια Γιάννης Μαμούνας στο Στρατηγάτο

Το 1984 πούλησε το Στρατηγάτο στον επίσης Δαφνούση και μετανάστη στην Αμερική φίλο του, Αριστοτέλη Μυρώνη, με συμφωνία να μένει στο κτήμα για το υπόλοιπο της ζωής του.

Δεν παρέλειπε να εκφράζει την επιθυμία και να εύχεται σαν θα ερχόταν η ώρα να κλείσει τα μάτια του, αυτό να συμβεί

στον τόπο που γεννήθηκε. Και έτσι έγινε.

Τον βρήκε ο θάνατος, καθισμένο στην πεζούλα του τσαρδακιού στο Στρατηγάτο, το 1997 και αναπαύεται από τότε στο κοιμητήριο του χωριού, του αγαπημένου του Δαφνώνα...

Αριστοτέλης Μυρώνης

Ο Αριστοτέλης Μυρώνης του Στυλιανού και της Κυριακούλας, γεννήθηκε στον Δαφνώνα το 1924.

Αφού γύρισε από την Μέση Ανατολή μετά τον πόλεμο (με το θωρηκτό Αβέρωφ), έφυγε στην Αμερική το 1947.

Ξεκίνησε την επαγγελματική του καριέρα με την δουλειά που είχε μάθει κοντά στον πατέρα του. Ήταν παπουτσιές όπως έλεγε χαριτολογώντας. Το 1949 ίδρυσε την εταιρία ARIMED ORTHOPEDICS (Αριμεντ ορθοπεδικά) που πρόσφατα γιόρτασε τα 50 χρόνια ζωής.

Παντρεύτηκε το 1951 την Μαίρη Κρουσουλούδη από την Καλλιμασιά (γεννημένη στην Αμερική) και απέκτησαν δυο αγόρια.

Ήταν ιδρυτικό στέλεχος του Συλλόγου Δαφνουσίων Αμερικής και ο πρώτος του πρόεδρος, καθώς και κυβερνήτης της Ελληνοαμερικανικής οργάνωσης ΑΧΕΠΑ για την πολιτεία της Νέας Υόρκης.

Το 1984 αγόρασε το Στρατηγάτο και αφού άφησε την επιχείρηση στους επιστήμονες γιους του, ήλθε στο χωριό και ζούσε εδώ τον περισσότερο καιρό.

Μια καινούργια εποχή αρχίζει για το Στρατηγάτο. Άνεμος δημιουργίας φυσά στην περιοχή. Ο Άρης (έτσι τον λέγαμε όλοι οι φίλοι) χτίζει καινούργιο σπίτι με όλες τις ανέσεις, πισίνα, κ.λ.π. και αίθουσα τελετών για τις ανάγκες της εκκλησίας.

Επισκέυασε όλα τα χτήρια, την εκκλησία και διαμόρφωσε τις αυλές. Απο την εκκλησία μέχρι τον κεντρικό δημόσιο δρόμο έφτιαξε ωραίο διάδρομο και έβαλε μεγάλη αυλόπορτα.

Με σεβασμό στο περιβάλλον έχτισε τοίχους, παρτέρια και έδωσε μια άλλη όψη στο ιστορικό μετόχι της Νέας Μονής. Κάθε χρόνο στις 2 του Φλεβάρη ήταν στην Χίο έστω και για λίγες μέρες, για την γιορτή της Υπαπαντής και ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Χίου κάθε σχεδόν χρόνο τιμά με την παρουσία του την γιορτή.

Στον ενθουσιασμό του, έβαλε πάνω από την μεγάλη αυλόπορτα ένα μάρμαρο και χάραξε πάνω την λέξη «Μυρώνειον».

Όταν το πρωτοείδα, συνέστησα στον φίλο Άρη να το βγάλει και του εξήγησα ότι αλλοιώνεται η ιστορία του χώρου. Μου υποσχέθηκε ότι θα το σκεφτεί.

Στις 24 Ιουνίου 1998 ένα καρδιακό επεισόδιο τον πήρε από κοντά μας. Στο Στρατηγάτο και στον Αγ. Παντελεήμονα απ' όπου έγινε η εκφορά του, ήταν όλοι. Συγγενείς, φίλοι και ολόκληρο το χωριό που μ' ένα κόμπο στον λαιμό και υγρά μάτια, τον συνόδεψαν στην τελευταία του κατοικία.

Στέλιος και Ματθαίος

Μετά τον θάνατο του Αριστοτέλη, το Στρατηγάτο έμεινε στην γυναίκα και τα παιδιά του, Στέλιο και Ματθαίο.

Ο Στέλιος και ο Ματθαίος είναι δυο λαμπροί επιστήμονες στα ορθοπεδικά και στα τεχνητά μέλη του ανθρώπινου σώματος, καθώς και πετυχημένοι επιχειρηματίες. Η εταιρία που τους άφησε ο πατέρας τους, μεγάλωσε πολύ. Ανοιξαν υποκαταστήματα σε άλλες περιοχές και καλύπτουν τις ανάγκες των νοσοκομείων της Νέας Υόρκης και όχι μόνο.

Ποτέ δεν αρνήθηκαν την βοήθεια τους στον συνάνθρωπο τους και πολλές φορές προσφέρουν τις υπηρεσίες τους αφιλοκερδώς στους Έλληνες και μη, που υποφέρουν.

Όλοι συγκινηθήκαμε από τον δράμα του μικρού Ζανή Πολυκανδριώτη που έχασε το πόδι του στον σεισμό του περασμένου Σεπτεμβρη. Πως μπορούσαν να μείνουν ασυγκίνητοι αυτοί που μπορούν και να βοηθήσουν;

Απ' ότι είμαι σε θέση να γνωρίζω, πριν κυκλοφορήσει το περιοδικό μας ο Ματθαίος Μυρώνης θα επισκεφτεί τον Ζανή για να δει κατά πόσο μπορούν να τον βοηθήσουν.

Σε παλαιότερη επίσκεψη του Ματθαίου στην Ελλάδα σε συζήτησή μας, του μίλησα για το «Μυρώνειον» και μου

είπε πως θα το λάβει υπ' όψη.

Σε τηλεφωνική επικοινωνία που είχαμε πρόσφατα, αφού συνεννοήθηκε με τον Στέλιο, μου υποσχέθηκε πως στο ταξίδι αυτό (τέλος του Γενάρη με αρχές Φλεβάρη), θα συναντηθούμε και θα συζητήσουμε όχι για να βγάλουμε το «Μυρώνειον», αυτό είναι πλέον δεδομένο, μα για το πως θα φτιάξουμε την καινούργια πλάκα-επιγραφή με το ιστορικό όνομα Στρατηγάτο και αν τελικά κριθεί σαν η

Οικογένεια Μυρώνη. Κάτω: Αριστοτέλης και Ματθαίος. Πάνω Στέλιος και Μαίρη

ορθότερη η δικιά μας εισήγηση-σχέδιο που εικονίζεται στο τέλος της σελίδας.

Ποιο θα είναι το σχέδιο δεν έχει σημασία. Σημασία έχει ότι θα αποκατασταθεί το ιστορικό όνομα του κτήματος.

Μπράβο καλοί μου φίλοι. Με την απόφασή σας αυτή ικανοποιείτε τους κατοίκους και τους ανθρώπους του πνεύματος του νησιού μας, που επανειλημμένα μου είχαν ζητήσει την παρέμβαση.

Γιατί αλίμονο αν ονομάσουμε το Στρατηγάτο Μυρώνειον, το Βεσσαρχάτο Τσουκάρειον ή του Δαμαλά Βοξάκειον. Τότε θα έχουμε καταφέρει το μεγαλύτερο πλήγμα στην ιστορία του Δαφνώνα μας, που τόσο αγάπησε και πιστά υπηρέτησε ο αιμνηστος πατέρας σας και καλός μου φίλος.

Βαγγέλης Ρουφάκης

Μαξ Ρεντιάνης

Ήταν στα μέσα της τρίτης δεκαετίας του περασμένου (εικοστού) αιώνα.

Η Μαρία Λαμπρινούδη του Γιάννη και της Φωτεινής, από τον Δαφνώνα, δούλευε όπως και τόσα άλλα κορίτσια, υπηρέτρια στην Αλεξάνδρεια και το Κάιρο της Αιγύπτου.

Μαξ και Μαρία

Κάπου – κάπου πήγαινε στο παλάτι του βασιλιά Φουάτ για να επισκεφθεί τον κουνιάδο του αδελφού της του Κωστή, Νικόλα Κριτή (αδελφό του μπάρμπα Αντώνη Κριτή που στολίζει το οπισθόφυλλο του περιοδικού μας), που ήταν ένας από τους μαγείρους του παλατιού.

Σε μια από αυτές τις επισκέψεις, γνώρισε τον νεαρό τότε Μαξ Ρεντιάνη Αρμενικής καταγωγής, που δούλευε φωτογράφος για τις ανάγκες του παλατιού.

Με το πέρασμα του χρόνου γνωρίστηκαν καλύτερα και αποφάσισαν να παντρευτούν.

Δεν είχαν την τύχη να αποκτήσουν παιδιά και ίσως γι' αυτό έδωσαν όλη τους την αγάπη ο ένας στον άλλο.

Όταν το 1936 πέθανε ο Φουάτ και στον θρόνο ανέβηκε ο διάδοχος Φαρούκ, ο Μαξ έγινε ο προσωπικός του φωτογράφος.

Στα πολλά ταξίδια που έκαναν στην Ελλάδα ο Μαξ δραστηριοποιήθηκε επαγγελματικά, κουβαλώντας τις φωτογραφίες του (που πολλές φορές είχαν και ζωγραφική παρέμβαση από τον ίδιο) από την μια πατρίδα στην άλλη.

Στο χωριό μας που έμενε όταν ερχόταν στην

Ελλάδα (για αρκετό καιρό κάθε φορά) έχαιρε μεγάλης εκτίμησης και σεβασμού. Ο ήπιος χαρακτήρας του, το συγκαταβατικό του χαμόγελο, η σοβαρότητα και η γνώση του, γρήγορα έκανε τους χωριανούς να τον αγαπήσουν. Έγινε ο δικός τους ο «Μάξης».

Μα και κείνος αγάπησε το χωριό μας πολύ. Η αγνότητα των ανθρώπων εκείνης της εποχής, η πηγαία καλοσύνη τους, τον συνεπέραν.

Το παρθένο τοπίο του χωριού και ολόκληρου του νησιού, τον μάγευε και με μια μηχανή στο χέρι γυρνούσε στο χωριό, στα χωράφια, στις εξοχές, στα μοναστήρια, και φωτογράφιζε. Φωτογράφιζε συνέχεια...

Τον Ιούλιο του 1952 ο Φαρούκ απομακρύνθηκε με πραξικόπημα και ιδρύθηκε δημοκρατία με αρχηγό και αργότερα πρόεδρο τον Ναγκίμπ που αντικατέστησε ο Νάσερ.

Ο Μαξ έχασε την δουλειά του στο παλάτι, αλλά συνέχισε να δουλεύει στην Αίγυπτο και στην Ελλάδα με τέχνη και μεράκι στις εικόνες που αποθανάτιζε με τον φακό του.

Οι φωτογραφίες του τόπου μας πλούτισαν την συλλογή του και η δουλειά του πουλιόταν στην Αθήνα, την Αίγυπτο και αλλού...

Ο Μαξ με την μικρή Φωτούλα Λαμπρινούδη

Ο Φωτογράφος μας

Τα χρόνια όμως πέρασαν κι ο Μαξ με τη Μαρία κάπου έπρεπε ν' αράξουν πριν έλθουν τα γεράματα.

Διάλεξαν την ησυχία της Χίου. Νοίκιασαν ένα σπίτι στην είσοδο του Δαφνώνα και έμειναν εκεί για μερικά χρόνια. Αργότερα αγόρασαν δικό τους σπίτι στην πόλη της Χίου και έμειναν εκεί μέχρι που ο θάνατος τους χώρισε.

Ο Μαξ καθισμένος στον τάφο της γυναίκας του

Στις 17 του Γενάρη 1971 η Μαρία έφυγε για το μεγάλο ταξίδι, αφήνοντας τον Μαξ μόνο κι απαρηγόρητο. Συντετριμμένος πέρασε το υπόλοιπο της ζωής του κοντά στα ανίψια της αγαπημένης του γυναίκας.

Σε ένα χρόνο ακριβώς, στην ίδια ημερομηνία (τι σύμπτωση), έφυγε και κείνος. Οι χωριανοί τον έκλαψαν όσο και την γυναίκα του.

Το αρχείο του έμεινε στους κληρονόμους του, που δυστυχώς δεν ήξεραν την αξία του. Αφού διάλεξαν τις οικογενειακές τους φωτογραφίες και μερικές που κατά την γνώμη τους ήταν οι «καλές», τις υπόλοιπες τις έκαναν μαζί με τα άχρηστα αντικείμενα του μακαρίτη...

Το 1984 όταν ήλθα για διακοπές από την Αμερική που ζούσα για αρκετά χρόνια, ζήτησα από τους συγγενείς του να μου δώσουν αντίγραφα από μερικές τουλάχιστο φωτογραφίες που ενδιαφέρουν το χωριό μας.

Εκείνοι με ευχαρίστηση μου έδωσαν ότι είχε απομείνει, και συνεχίζουν να μου δίνουν και τώρα ότι ανακαλύπτουν ότι δεν μου έχουν δώσει στο παρελθόν.

Ο πατέρας του Μαξ

Επίσης πολλές είναι οι φορές που απολογούνται για το λάθος που έκαναν τότε, όταν έριξαν στην φωτιά (χωρίς να το πολυσκεφτούν) ένα μεγάλο κομμάτι από την ιστορία και την παράδοση του τόπου μας.

Κατάφερα επίσης να μαζέψω (ζητώντας από τους χωριανούς) αντίγραφα από φωτογραφίες που είχε βγάλει στις πολλές επισκέψεις του τα χρόνια εκείνα...

Η μητέρα του Μαξ

Σήμερα είμαι διπλά ικανοποιημένος τόσο για το φωτογραφικό υλικό που χάρη σ' εκείνον κατάφερα να εξασφαλίσω για το αρχείο μου, όσο και για τις λίγες αυτές γραμμές που γράφω για κείνο τον άνθρωπο που με τιμούσε με την εκτίμησή του και επανειλημμένα με καλούσε για καφεδάκι και συζήτηση, τότε, που απόμαχος εκείνος καθόταν στο σπίτι κι εγώ ξεκινούσα τη ζωή, στα εφηβικά μου χρόνια.

Βαγγέλης Ρουφάκης

Στο λιμάνι της Χίου περιμένοντας το καράβι. Φωτογραφία Μαξ Ρεντιάνη

PHΣ

ΝΟΥΤΙ

ΚΑΦΕΝ ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΑΝΔΡΟΧΕΙΡΙΔΙΟΝ
ΑΜΕΡΙΚΑΝ
ΗΛΙΑ Ζ. ΡΑΠΤΗ

Τα λουκάνικα του Κυριάκου

Ήταν η εποχή της μεγάλης οικονομικής κρίσης του 1908. Εβδομήντα περίπου Έλληνες και δυο Ελληνίδες δουλεύαμε στον βαμβακόμυλο της μικρής πόλης. Είμαστε όλοι φρεσκοφερμένοι και κανείς μας δεν ήξερε να συνεννοείται Αγγλικά. Καταλαβαίναμε όμως ότι οι Ιρλανδοί οι Γάλοι και οι Πολωνοί μας χλεύαζαν και μας περιφρονούσαν. Κι εμείς που αισθανόμαστε πως είμαστε ξένοι σε ξένη χώρα, χωρίς φίλους και προ πάντων χωρίς γλώσσα είμαστε αναγκασμένοι να δεχόμαστε τους χλευασμούς των αλλοφύλων απαντώντας τότε – τότε με το «γκοντέμ» που ήταν από τις πρώτες λέξεις που μάθαμε όλοι μας.

Με τον Λουκά δουλεύαμε στο ίδιο διαμέρισμα από τις έξι το πρωί ως τις έξι το βράδυ για τρία δολάρια και τριάντα σέντς την εβδομάδα ο καθένας μας. Είχαμε γίνει αχάριστοι και αποφασίσαμε να κατοικήσουμε με κάτι άλλους Έλληνες μεκικάρηδες που είχαν νοικιάσει ένα σπίτι εκείνες τις μέρες.

Στην παρέα της νέας μας κατοικίας ήταν ένας Κρητικός, ένας Ναζιώτης, δυο Μεσσηνίοι, δυο Θεσσαλοί και δυο Κύπριοι. Τα έπιπλα ήταν ένα τραπέζι, δεκαπέντε καρέκλες, μια στόφα, δυο τσουκάλια, ένα τηγάνι, μια ντουζίνα πιάτα, μαχαίρια πιρούνια, μια Αγγλική μέθοδος, ένας ονειροκρίτης, μια εικόνα του Παύλου Μελά και μερικά άλλα απαραίτητα.

Ολόκληρη η επίπλωση στοίχισε σαράντα δολάρια τα οποία πληρώσαμε ρεφενέ από πέντε δολάρια καθένας. Μόνο τα κρεβάτια μας αγοράσαμε χωριστά ανά δύο. Ενοίκιο πληρώναμε τρία δολάρια κάθε δεκαπέντε μέρες στην εταιρία του βαμβακόμυλου στην οποία ανήκε το σπίτι.

Αφού τακτοποιήσαμε το αρχοντικό μας, βγάλαμε παμπηφεί μπόση της παρέας τον Κυριάκο.

Ο Κυριάκος είχε ένα χρόνο στην πόλη, ήξερε καμιά σαρανταριά Αγγλικές λέξεις, έπαιρνε τον ζηλευτό μισθό των οκτώ δολαρίων την εβδομάδα και είχε διακόσια δολάρια στην τράπεζα που τον έκαναν ταλαρά την εποχή εκείνη!

Εκτός όμως από αυτά τα προσόντα, ήταν πιστός

φίλος, άριστος σύντροφος, φιλόξενος, ευχάριστος, τιμιότατος χαρακτήρα και πολύ λεπτολόγος στους λογαριασμούς του.

Ήταν από τους τύπους εκείνους των Ελλήνων που έχουν ριζωμένο βαθιά μέσα στην καρδιά τους το αίσθημα της οικογενειακής αλληλεγγύης. Έβαζε τον

εαυτό του σε στερήσεις, για να δώσει την ευτυχία στην οικογένειά του και ειδικά στην μοναχοκόρη αδελφή του που την άφησε στο χωριό και ήθελε να την προικίσει για να καλοπαντρευτεί.

Το μόνο του ελάττωμα ήταν η απάνθρωπη οικονομία του.

–Εγώ βρε παιδιά, έλεγε, θα πω δόξα τω Θεώ και θ' ανάψω μια λαμπάδα στον Κολόμβο, όταν κάνω χίλια δολάρια να τα στείλω στην αδελφούλα μου να καλοπαντρευτεί.

Πάντως σαν μπόσης της παρέας είχε αυτοκρατορικά δικαιώματα, τα οποία ασκούσε αυστηρά στο ζήτημα της τροφής και των άλλων εξόδων.

Βέβαια μόνοι πλέναμε και μπαλώναμε τα ρούχα μας, μόνοι μαγειρεύαμε και κάναμε το νοικοκυριό μας, ταυτόχρονα όμως, είχε κανονιστεί και ο καθένας μας είχε μια μέρα την εβδομάδα που θα μαγειρεύε, θα έπλενε τα πιάτα και γενικά θα υπηρετούσε τους άλλους.

Της υπηρεσίας αυτής, τιμής ένεκεν απαλλάξαμε τον Κυριάκο. Ως μπόσης όμως θα κανόνιζε τα έξοδα και θα κρατούσε λογαριασμό.

Κάνοντας χρήση των δικαιωμάτων του και με το έτσι θέλω, κόλλησε δίπλα στη στόφα έναν κατάλογο των φαγητών για να ξέρει καθένας το φαγητό που θα έπρεπε να ετοιμάσει όταν θα ήταν υπηρεσία.

Ο κατάλογος των φαγητών του Κυριάκου:

Δευτέρα ρύζι με λουκάνικα

Τρίτη πατάτες με λουκάνικα

Τετάρτη φασόλια με λάδι κι ελιές

Πέμπτη αυγά με λουκάνικα

Παρασκευή φακή με λάδι κι ελιές

Σάββατο λάχανο με λουκάνικα

Κυριακή κρέας βραστό, σουπια και μπύρα.

Όλοι δεχτήκαμε τον κατάλογο του Κυριάκου εκτός από τον Λουκά που άρχισε να παραπονιέται και να

«Τα Λουκάνικα του Κυριάκου» έγραψε ο Ηλίας Τζανετής και δημοσίευσε πρώτη φορά στο «Εγκυκλοπαιδικό Ημερολόγιο» του 1931 έκδοση του Εθνικού Κήρυκα Νέας Υόρκης από όπου και το αναδημοσιεύουμε σε διασκευή.

Το διήγημα αυτό που αντικατοπτρίζει μέσα από το χιούμορ του την σκληρή πραγματικότητα της εποχής εκείνης, αφιερώνουμε σε όλους τους Δαφνούσους, Χιώτες και Έλληνες της Αμερικής, που σαν τον Κυριάκο, με την εργατικότητα, την οικονομία και την τιμιότητά τους, κατάφεραν να ξεπεράσουν τις δυσκολίες της ξενιτιάς και σήμερα να διαπρέπουν σε όλους τους τομείς, κατέχοντας δίκαια ξεχωριστή και αξιοζήλευτη θέση στο μωσαϊκό των Εθνικοτήτων που αποτελούν την μεγάλη αυτή χώρα, που δεν ήταν πάντα η πιο φιλόξενη...

τον ειρωνεύεται. Ύστερα από δυο εβδομάδες λουκανοφαγίας, άρχισε να γκρινιάζει.

-Μα μου φαίνεται βρε φίλε πως τα λουκάνικα άρχισαν να ζωντανεύουν μέσα μου και να κάνουν διαδήλωση διαμαρτυρίας ενάντια στην οικονομική πολιτική της κυβέρνησης του Κυριάκου.

-Μα αφού έχει αδελφή να προικίσει ο καμένος;

-Μωρέ πες του πως την παίρνω εγώ χωρίς προίκα, φτάνει να σταματήσει η λουκανοφαγία.

-Κι αν είναι καμιά άσχημη ή γεροντοκόρη;

-Μωρέ προκειμένου να πάω από λουκανίτιδα την παίρνω κι ας είναι γριά, κουτσή, στραβή, ή και τέρας ακόμα.

Ένα βράδυ έτυχε να έχουμε ρύζι με λουκάνικα. Έτυχε να είμαι εγώ της υπηρεσίας. Ξέχασα να βάλω αλάτι και αρκετό νερό και με την πολλή φωτιά τσίκνωσε και έγινε ένα σκληρό μίγμα.

Όλοι άρχισαν να με πειράζουν και ο Κυριάκος να λειο πώς το ρύζι τσίκνωσε μα τα λουκάνικα ήταν καλά...

-Βάζω στοίχημα Κυριάκο, του λειο ο Λουκάς, ότι κατάγεσαι από το Λουκανοχώρι του δήμου Φασολίων της επαρχίας Φακίας του νομού Λαχανίας.

Όλοι άρχισαν να γελούν και ο Λουκάς να σοβαρεύεται.

-Ξέρετε βρε παιδιά, ο καθηγητής μου στο σχολείο μας έλεγε ότι τα λουκάνικα κατασκευάζονται από περισσεύματα κρεάτων και ότι είναι επικίνδυνη τροφή.

Από τα λουκάνικα προέρχεται η λουκανίτιδα, η φθίση, ο καρκίνος, ο διαβήτης, οι ρευματισμοί, η κασίδα, ο πονόματος και τόσες άλλες αρρώστιες.

Παρ' όλη την προσποιητή σοβαρότητα του Λουκά, τα γέλια συνεχίστηκαν και όταν είδε ότι δεν τους πείθει, συνέχισε:

-Βρε παιδιά ας αφήσουμε τώρα τ' αστεία. Ελάτε να αντικαταστήσουμε τα λουκάνικα με κρέας.

-Μα το κρέας έχει ακριβά απαντά ο Κυριάκος.

-Κι έχει και κόκαλα προσθέτει ο μπάρμπα Φώτης που ήταν ο γεροντότερος της παρέας.

-Να παίρνουμε τουλάχιστο ψάρια μια φορά την εβδομάδα.

-Είναι του γλυκού νερού κι άνοστα απαντά ο Κυριάκος.

-Κι είναι γεμάτα κόκαλα τα έρημα προσθέτει ο μπάρμπα Φώτης.

Ο Λουκάς δεν μπόρεσε να κρατηθεί και άρχισε να γελά με το στανιό, για να κρύψει τον θυμό του. Σηκώθηκε κι άνοιξε την πόρτα για να πάρει φρέσκο αέρα.

-Κλείσε την πόρτα Λουκά κλείσε και κάνει κρύο του λειο ο μπάρμπα Φώτης.

-Άφησε ανοιχτά αδερφέ να χορτάσουμε τουλάχιστο φρέσκο αέρα. Αυτός ούτε ακριβός είναι ούτε κόκαλα έχει.

-Μα μπορεί να πάθεις περιπνευμονία παιδί μου.

-Προτιμώ μπάρμπα Φώτη να πάω από περιπνευμονία, σκαρλατίνα, χολέρα παρά από λουκανίτιδα...

Πέντε μήνες μείναμε στο λουκανιασμένο σπίτι που ο Κυριάκος ήταν αυτοκράτορας και ο μπάρμπα Φώτης πρωθυπουργός.

Όλοι οι σύντροφοι μας αγαπούσαν γιατί είμαστε οι νεότεροι και οι πιο «γραμματιζούμενοι». Ο Κυριάκος μας αγαπούσε εξαιρετικά παρ' όλη την αντίπραξη του Λουκά στο οικονομικό του πρόγραμμα.

-Βρε φίλε μου λειο μια μέρα ο Λουκάς. Έλα να φύγουμε για την Νέα Υόρκη. Έχουμε σαράντα δολάρια οι δυο μας. Δεν θα χαθούμε. Δεν βλέπεις πως τα πόδια μας κοντεύουν να γίνουν λουκάνικα;

Τελικά αποφασίσαμε να φύγουμε και την απόφασή μας την ανακοινώσαμε στον Κυριάκο.

Προσπάθησε να μας πείσει να μη φύγουμε και θ' άλλαζε τον κατάλογο. Ο Λουκάς όμως ήταν ανένδοτος.

- Αδύνατο να μείνω, έλεγε. Δεν μπορώ να μείνω σ' αυτό το σπίτι που όλα

βρωμούν λουκανίτιδα. Το τραπέζι, τα καθίσματα, τα μαχαιροπήρουνα, όλα μου φαίνεται πως είναι καμωμένα από λουκάνικο.

Την ημέρα που θα φεύγαμε ο Κυριάκος διάταξε να μας περιποιηθούν ιδιαίτερα με χοιρινές μπριζόλες και μύρτα.

Μετά το φαγητό, ο Λουκάς μας κάλεσε όλους έξω στην αυλή, άνοιξε ένα μικρό λάκκο, έβγαλε από την τσέπη του ένα λουκάνικο τυλιγμένο σ' ένα άσπρο πανί, το τοποθέτησε με προσοχή μέσα στον λάκκο ψάλλοντας νεκρώσιμα τροπάρια και κατόπιν πρόσθεσε:

-Απαίσιά σου η μνήμη αξιοκατάρατε λουκανίνιε. Άπελθε εις το πυρ το εξώτερον μακράν από με τον αμαρτωλόν.

Η νεκρολογία τελείωσε με τα γέλια όλων εκτός του μπάρμπα Φώτη που θεώρησε αμάρτημα και εμπαιγμό των Θείων τα τροπάρια του Λουκά...

Πέρασαν είκοσι δυο χρόνια από τότε.

Πολλές φορές συνάντησα τον Λουκά αλλά δεν ήξερε τι απόγιναν οι σύντροφοί μας.

Το μόνο που κατάφερε να μάθει ήταν πως το 1910 ο μπάρμπα Φώτης πέθανε από λουκανίτιδα και υπόθετε πως όλοι θα είχαν πάει από την ίδια αρρώστια.

Από την χοροεσπερίδα του Συλλόγου Δαφνουσίων Αμερικής, 1984

Τον Περρασμένο Απρίλη πήγα σε μια πόλη για υποθέσεις μου. Συνάντησα μερικούς φίλους που για να με περιποιηθούν με πήγαν στο πιο αριστοκρατικό εστιατόριο της πόλης.

-Αυτό το ρέστωραντ το έχει Έλληνας μου είπαν. Το κτίριο είναι δικό του, έχει ακόμα δυο τετράγωνα στο Μαιην στρητ και κάθε χρόνο αγοράζει κι άλλα.

Πριν προλάβω να ρωτήσω για το όνομα και την καταγωγή του ιδιοκτήτη, ήλθε στην πόρτα ένας πολύ αξιοπρεπής κύριος, που μου τον σύστησαν σαν ιδιοκτήτη του εστιατορίου.

Πριν τελειώσουν οι συστάσεις μείναμε και οι δυο άνανδοι, από την ευχάριστη έκπληξη. Ο πλούσιος ιδιοκτήτης ήταν ο Κυριάκος.

Με αγκάλιασε με αγάπη και δεν ήξερε πως να εκφράσει την χαρά του.

-Το βράδυ παιδιά, λει στην παρέα μου θα έχω τραπέζι στο σπίτι μου προς τιμή του επισκέπτη μας και παλιού μου φίλου και σας καλώ όλους. Απόψε θα το κάψουμε.

Το βράδυ πήγαμε στο αρχοντικό του Κυριάκου. Γνώρισα την γυναίκα του και τα παιδιά του, και έμεινα έκπληκτος τόσο για την θαυμάσια οικογένεια, όσο και για το όλο περιβάλλον του σπιτιού που έμοιαζε με παλατάκι.

Στο πλουσιότατο τραπέζι που δεν έλειπε ούτε το μαύρο χαβιάρι, ούτε το καλό κρασί, κάθισαν ως δεκαπέντε φίλοι.

Το πρώτο φαγητό που σερβιρίστηκε ήταν λουκάνικα πιλάφι.

Η οικοδέσποινα φαινόταν στεναχωρημένη που της επέβαλε

να μαγειρέψει το παράξενο αυτό φαγητό. Όλοι το φάγαμε με μεγάλη όρεξη.

-Βλέπω φίλε μου πως σου αρέσει πολύ το πιλάφι με τα λουκάνικα. Σίγουρα θα το χεις ξαναφάει.

-Πως! Μια εποχή τό τρωγα κάθε μέρα επί πέντε μήνες.

Ο Κυριάκος δεν μπόρεσε να κρατηθεί άλλο και άρχισε να γελά με την καρδιά του.

-Λοιπόν φίλοι μου λει ο Κυριάκος. Κι εγώ είχα είκοσι δυο χρόνια να φάω πιλάφι με λουκάνικα και με την ευκαιρία της συνάντησής μας με καυγάδες και μαλώματα κατάφερα την γυναίκα μου να το μαγειρέψει χωρίς να της πω το μυστικό. Τώρα για να ησυχάσει εκείνη, για να θυμηθούμε τα παλιά και να γελάσουμε όλοι μαζί, θα σε παρακαλέσω να μας πεις την ιστορία της λουκανοφαγίας και την νεκρολογία του Λουκά.

Την ιστορία την είπα και γέλασαν όλοι μα περισσότερο η οικοδέσποινα που ένοιωσε ανακούφιση μετά από αυτά που άκουσε.

Συνεχάρηκα θερμά τον Κυριάκο που κατόρθωσε με την εργατικότητα, την οικονομία και την τιμιότητά του, να υπερπηδήσει τα τρομερά εμπόδια των παλιών σκληρών καιρών και να φθάσει στο σημείο που βρίσκεται σήμερα, σαν άνθρωπος, σαν οικογενειάρχης και σαν επιχειρηματίας.

Τον συνεχάρηκα όμως πιο πολύ που κατόρθωσε να διαφύγει τον κίνδυνο της λουκανιτίδας.

Σπρήγκφλιντ, Μασσαχουσέτης Νοέμβριος 1930

Ηλίας Τζανετής

ΔΑΦΝΟΥΣΙΚΟ ΓΛΕΝΤΙ

Στις 4-12-99 έγινε με μεγάλη επιτυχία στο Rex Manor, στο Μπρούκλιν της Νέας Υόρκης η 32η ετήσια χοροεσπερίδα του Συλλόγου Δαφνουσίων Αμερικής.

Η ορχήστρα των Βαρκάρη-Πιπίδη, που πήγε στην Αμερική ειδικά για αυτή τη βραδιά, σκόρπισε το κέφι και τα διακόσια και πλέον άτομα που παρευρέθηκαν, έφαγαν, ήπιαν, χόρεψαν και γλέντησαν μέχρι τις πρωινές ώρες.

Το ίδιο βράδυ ο Σύλλογος τίμησε τα μέλη που έκλεισαν 25ετία το 1999 και έγιναν επίτιμα μέλη.

Επίσης πρόσφερε τιμητική πλάκα και 1000 δολάρια στους οικείους του αείμνηστου Αριστοτέλη Μυρώνη για το ομώνυμο ταμείο υποτροφιών που ίδρυσαν τα παιδιά του τον Σεπτέμβρη του 1998 για φοιτητές ορθοπαιδικής τεχνολογίας (θα δίνονται 2 υποτροφίες κάθε φθινόπωρο στο ετήσιο διεθνές συμπόσιο του κλάδου). Τα παιδιά του με συγκίνηση δέχτηκαν την προσφορά και ανταποδίδοντας πρόσφεραν 10.000 δολάρια στον Σύλλογο, για το άνοιγμα λογαριασμού υποτροφιών σε Δαφνούσους που θα κάνουν μεταπτυχιακές σπουδές. Η ψυχή του μακαρίτη Αριστοτέλη που λάτρευε την μάθηση, σίγουρα αγάλλεται.

Γλέντι και χορός μέχρι τις πρωινές ώρες

Τα νιάτα του χωριού μας στην Αμερική στο Δαφνούσικο γλέντι

Το Δ. Σ. Του Συλλόγου, η Πρόεδρος της Νεολαίας και οι υπεύθυνοι της χοροεσπερίδας

ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Πως ξεκίνησε και πως εκδίδεται το περιοδικό μας

Από χρόνια, είχαμε στο μυαλό μας και σιγά – σιγά αρχίσαμε να συζητούμε μερικοί φίλοι, για την έκδοση ενός εντύπου, που μέσα από τις σελίδες του θα προσπαθούσαμε να ξαναζωντανέψουμε εικόνες απ' τα παλιά, να καταγράψουμε ότι προλάβουμε απ' αυτά που φεύγουν και δεν ξαναγυρίζουν και να προβάλουμε την τέχνη και τον πολιτισμό του

Ο μετανάστης

Κρατώντας τη βαλίτσα σου,
βγήκες σ' αυτή τη χώρα,
ω μετανάστη Έλληνα!
Αξέχαστη η ώρα.

Όλα σου ήταν άγνωστα,
ξένος, σε ξένη χώρα,
χωρίς γονείς και συγγενείς,
στη δύσκολη σου ώρα.

Την Αγγλική δεν γνώριζες
καθόλου να μιλήσεις,
σπίτι για νάβρεις και να
μπεις,
δουλειά για να ζητήσεις.

Μα στο μυαλό σου έβαλες,
πως πρέπει εδώ να ζήσεις,
για να προκόψεις γρήγορα
και πίσω να γυρίσεις.

Και πήρες με απόφαση,
τη νέα σου πορεία,
κι έγγραφες στην Αμερική,
καινούργια Ιστορία.

Στη χώρα αυτή ερίζωσες,
έχτισες εκκλησία
κι έστειλες τα παιδάκια σου,
σ' Ελληνικά σχολεία.

Επιχειρήσεις άνοιξες,
στη νέα σου πατρίδα,
περιουσία έκανες
κι έχεις ευημερία.

Τώρα, όλοι θαυμάζουνε,
τα έργα τα δικά σου
και με καμάρι συζητούν,
τα κατορθώματά σου!

Αγγελική Τσούχλη-Ρουφάκη
Διευθύντρια απογευματινού
σχολείου, Τιμίου Σταυρού
Μπρούκλιν Νέας Υόρκης
Άνοιξη 1994

χθες και του σήμερα.
Δυόμισι περίπου
χρόνια πριν,
καλέσαμε το Δ.Σ. του
Πολιτιστικού
Συλλόγου του χωριού
μας και το
ενημερώσαμε για τις
σκέψεις μας αυτές,
ζητώντας παράλληλα
η έκδοση να γίνει
υπό την αιγίδα του
Συλλόγου.

Μετά από τις
συνηθισμένες σε
αυτά διαφωνίες για
πότε και πάνω απ'
όλα για το πως θα
εξασφαλισθούν τα
έξοδα έκδοσης, (ο
γράφων απέκλεισε
την λύση των
διαφημίσεων και
πρότεινε την λύση
των χορηγιών), η
πρώτη και η δεύτερη
επαφή δεν είχαν
αποτέλεσμα.

Μετά από πολύμηνη
συζήτηση και
«διαπραγματεύσεις»
στις 10 – 2 – 99
υπογράψαμε την
επιστολή – εντολή με
τον τότε πρόεδρο του
Συλλόγου κύριο
Γιάννη Στουπάκη και
τον επόμενο Απρίλη
κυκλοφόρησε το
πρώτο φύλλο (που
ήταν σχεδόν έτοιμο
από καιρό). Η
επιτυχία του πρώτου
φύλλου μεγάλη, του
δεύτερου μεγαλύτερη
και ευελπιστούμε του
τρίτου να είναι
ανάλογη.

Δαφνώνας 10-2-1999

Το διοικητικό συμβούλιο του πολιτιστικού συλλόγου «Δάφνη» Δαφνώνα Χίου, αναθέτει με την παρούσα επιστολή στον Βαγγέλη Ρουφάκη τη σύνταξη και έκδοση περιοδικού με την επωνυμία «Δάφνη» και την εν λευκό επιλογή συνεργατών και ύλης.

Επίσης παρέχουμε αμέριστη την συμπαράστασή μας και κάθε βοήθεια που θα χρειαστεί την πραγματοποίηση της έκδοσης.

Το πρώτο φύλλο θα κυκλοφορήσει τον Απρίλη 1999 και κάθε εξάμηνο (με απόκλιση 2 μηνών για τεχνικούς λόγους) και αν κριθεί σκόπιμο κάθε τρίμηνο (με απόκλιση 1 μήνα).

Κανένας από τον σύλλογο δεν έχει το δικαίωμα της επιβολής απόψεων ως προς τον τρόπο έκδοσης και της ύλης που θα δημοσιεύεται, παρά μόνο το δικαίωμα εισηγήσεων που θα αξιοποιούνται ανάλογα και θα γίνονται ή όχι αποδεκτές.

Διατηρεί όμως το δικαίωμα της ανάκλησης της εντολής ή την διακοπή της έκδοσης όταν διαπιστώσει ότι υπάρχει χρέυμα απόψεων ή ότι το περιοδικό δεν υπηρετεί τους στόχους του συλλόγου.

Όσοι εργαστούν για το περιοδικό μας δεν θα πληρώνονται άμεσα αν είναι μέλη του συλλόγου ή όχι και τα μόνα χρήματα που θα πληρώνονται θα είναι τα έξοδα τυπογραφείου, αποστολής, και ότι άλλο αγοράστεί (μελάνια, χαρτί, προγράμματα, κλπ).

Για τους Δαφνούσους και στους φίλους του χωριού και του συλλόγου, όπου κι αν βρίσκονται, το περιοδικό μας θα διατίθεται δωρεάν, στο το γραφείο του συλλόγου, στην «Αδελφότητα Δαφνουσίων Αττικής» και τον «Σύλλογο Δαφνουσίων Αμερικής» ή όπου αλλού κριθεί σκόπιμο και θα διανέμεται σε όλα τα σπίτια του χωριού.

Η χρηματοδότηση θα γίνεται από το σύλλογο, καθώς και από χορηγίες επιχειρήσεων και ιδιωτών. Διαφημίσεις δεν θα βάλουμε, παρά μόνο ευχαριστήριο για τους χορηγούς. Ήδη έχουμε εξασφαλίσει υπόσχεση, για τα έξοδα των δύο πρώτων φύλλων.

Σε αυτά που γράφονται παραπάνω συμφωνούμε και υπογράφουμε.

Για τον εντολέα ο πρόεδρος του συλλόγου

Γιάννης Στουπάκης

Θυελλόμενος

Βαγγέλης Ρουφάκης

Η επιστολή - εντολή

Άνθρωποι των γραμμάτων επικοινωνούν μαζί μας και το αναγνωστικό μας κοινό πληθαίνει καθημερινά. Το πρώτο φύλλο εξαντλήθηκε και επανεκδόθηκε.

Την χρηματοδότηση στα δυο πρώτα φύλλα αναλάβαμε από κοινού με τον Δαφνούση επιχειρηματία και καλό φίλο κύριο Νίκο Χαβιάρα.

Ο Εκτυπωτής HP8500 το... «τυπογραφείο» μας

Το τρίτο φύλλο χρηματοδότησε ο Σύλλογος Δαφνουσίων Αμερικής. Κι εμείς δουλεύουμε. Δουλεύουμε ασταμάτητα.

Μετά την έκδοση του πρώτου φύλλου, αποφασίσαμε να κάνουμε εμείς και την εκτύπωση για να προσφέρουμε καλύτερη ποιότητα με λιγότερα έξοδα.

Ένας καινούργιος υπολογιστής, ένας επαγγελματικός εκτυπωτής, και μερικά βοηθητικά εργαλεία ήλθαν στο γραφείο μου και συμπλήρωσαν τα ήδη υπάρχοντα.

Η δουλειά μας μπορεί να είναι τώρα πιο πολλή, αλλά η ζωή μας έγινε πιο εύκολη.

23-9-99 Ο δημοσιογράφος Δημήτρης Φρεζούλης, ο ζωγράφος Νίκος Φράσκος και ο λογοτέχνης καθηγητής Γιώργης Διλμπόης πλαισιώνουν τον εκδότη του περιοδικού μας Βαγγέλη Ρουφάκη στο γραφείο του.

Για την γραφή και εκτύπωση της «Δάφνης» χρησιμοποιούμε τα εξής μηχανήματα και εργαλεία.

Ένα ηλεκτρονικό υπολογιστής DELL DIMENSION XPS T600 600 MHZ, 128MB SDRAM 32 MB κάρτα οθόνης, 20GB σκληρό δίσκο, CD, CDW, 3 COM MODEM, κάρτα ήχου, ενισχυτή και μεγάφωνα, ανιχνευτή HP ScanJet 4c, εκτυπωτές DeskJet 855c και LaserJet 8500.

Τα βασικά προγράμματα για την εγγραφή και σελιδοποίηση είναι το Microsoft Office (Word, Publisher) και για επεξεργασία φωτογραφίας το Photo Paint της Corel.

Αφού συγκεντρωθεί το υλικό, γίνεται η εγγραφή στον υπολογιστή, η σελιδοποίηση και οι αλληπάλληλες δοκιμαστικές εκτυπώσεις στον μικρό εκτυπωτή με τις απαραίτητες διορθώσεις. Όταν το «πρωτότυπο» είναι έτοιμο, αρχίζει η μαζική εκτύπωση στον μεγάλο εκτυπωτή

που έχει δυνατότητα εκτύπωσης 26 σελίδων σε μαύρο άσπρο και 6 σελίδων σε χρωματιστό ανά λεπτό. Η συρραφή και η κοπή γίνονται με χειροκίνητα εργαλεία.

Κατόπιν ταχυδρομούνται τα εκτός και τα εντός Χίου διαδοχικά και τελευταία διανέμονται στα σπίτια του χωριού μας.

Οφείλουμε να ευχαριστήσουμε τους συνεργάτες μας σε όλους τους τομείς και ιδιαίτερα τους Χιώτες λογοτέχνες Γιώργη Διλμπόη και Κώστα Αμπανούδη, για την πολύτιμη και πολύτροπη υποστήριξή τους.

Για τον Δαφνούση (κατά το ήμισυ) και φίλο Πέτρο Ι. Μαρτάκη τι να πω;

Η πολύχρονη συνεργασία μας σε Δαφνούσικα θέματα καθώς και η βοήθεια του στις όποιες πνευματικές ανησυχίες μου, υπήρξε πάντα καθοριστική.

Ευχαριστούμε όλους όσους μας προμηθεύουν υλικό και εδώ και πολλά χρόνια πλουτίζουν το αρχείο μου, που αποτελεί κύρια πηγή πληροφοριών και φωτογραφίας για το περιοδικό και για κάθε Δαφνούσικη εκδοτική προσπάθεια.

Τέλος ευχαριστούμε τα μέσα μαζικής ενημέρωσης του νησιού μας για την συμπαράσταση και τις ευνοϊκές τους κριτικές, καθώς και τους αναγνώστες μας για τα καλά τους λόγια.

Αισθανόμαστε δεσμευμένοι και θα συνεχίσουμε με περισσότερο κέφι και δουλειά, για να φανούμε αντάξιοι.

Βαγγέλης Ρουφάκης

Τα δυο φύλλα της εφημερίδας της Αδελφότητας Δαφνουσίων Αττικής «Ο ΔΑΦΝΩΝΑΣ» 1984-1985 που δυστυχώς ήταν τα πρώτα και τελευταία...

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΜΑΣ

(Η δημοσίευση επιστολών γίνεται με ευλογία. Γράμματα που δεν δημοσιεύονται δεν επιστρέφονται.)

Αγαπητέ κύριε Ρουφάκη

Με την παρούσα επιστολή μου επιθυμώ να σας εκφράσω τα θερμά μου συγχαρητήρια για την νέα επιμελή έκδοση του Πολιτιστικού Συλλόγου Δαφνώννα Χίου «Δάφνη».

Η έκδοσή σας βρέθηκε στα χέρια μου προ λίγων ημερών και με εντυπωσίασε.

Διαβάζοντάς την, διαπιστώνει ο αναγνώστης τον πλούτο των λογογραφικών και ιστορικών στοιχείων που περιγράφονται σ' αυτή.

Μια απαραίτητη έκδοση που ήλθε να συμπληρώσει ένα κενό στον χώρο των Δαφνουσίων, την έντυπη επικοινωνία.

Θερμά συγχαρητήρια και καλή συνέχεια.

Με εκτίμηση

Γεώργιος Φ. Παπαδόπουλος

Κύριε Παπαδόπουλε

Ευχαριστούμε τόσο για τα καλά λόγια που μας γράφετε, όσο και για την επικοινωνία που αρχίσαμε κατόπιν, αποτελεσματική αυτής σας της πρωτοβουλίας. Η αναγνώριση από σας, καθώς και από τους άλλους αναγνώστες της «Δάφνης», μας δίνει κουράγιο να συνεχίσουμε με περισσότερο κέφι αυτή μας την προσπάθεια που πριν από ένα περίπου χρόνο, αρχίσαμε να υλοποιούμε.

*

Γεια σου θείε Βαγγέλη, πρώην «Αμερικάνε».

Τι κάνεις; Είμαι ο Νίκος ο Λεονάρδος του Αποστόλη ο γιος.

Λάβαμε το δεύτερο περιοδικό της «Δάφνης» και μείναμε όλοι ενθουσιασμένοι με το υλικό και τις φωτογραφίες που έχετε βάλει μέσα. Σας ευχόμαστε καλή δύναμη να συνεχίσετε το έργο που αναλάβατε.

Τι γίνεται ο Δαφνώννας μας; Είναι καλά; Τα παιδιά του Συλλόγου και όλη η νεολαία του χωριού πως περνούν τώρα που άρχισαν τα κρύα;

Εμείς εδώ, ο μεγάλος Σύλλογος, ετοιμάζεται παρεπιδόξ για την μεγάλη χοροεπιδείξη στις 4 Δεκεμβρίου. Καλά θα ήταν να μπορούσατε να είσαι και συ εδώ.

Το Σάββατο εμείς, η Νεολαία, θα έχουμε συνεδρίαση να προετοιμαστούμε για τα Χριστουγεννιάτικα κάλαντα.

Πρέπει να είσαι υπερήφανος που ήσουν ο ιδρυτής και καθοδηγητής στα πρώτα βήματα της Νεολαίας η οποία μεγαλώνει και μου δίνεται και μένα η ευκαιρία να γνωριστώ και να συνεργάζομαι με τα συγχωριανά μας παιδιά.

Εμείς εδώ όλοι είμαστε καλά, το ίδιο ευχόμαστε για σένα και όλο το χωριό.

Σε καληνοχτίζουμε εγώ και η οικογένειά μου.

Ο πατέρας μου σου στέλνει ιδιαίτερος χαιρετίσματα και πολλά φιλά στην γιαγιά.

Εύχομαι η πρώτη μας επικοινωνία να είναι ευχάριστη και θα χαρώ πολύ αν μου απαντήσεις με νέα του Δαφνώννα.

Το E-MAIL μου είναι: lickgrk99@hotmail.com

Πιστεύω να κατάλαβες πως αν είμαι γεννημένος στην Αμερική πως το μυαλό και η καρδιά μου είναι Δαφνούσικα.

Νίκος Α. Λεονάρδος
Μπρούκλιν Νέας Υόρκης.

Νίκο μου

Όχι μόνο το πιστεύω ότι το μυαλό και η καρδιά σου είναι Δαφνούσικα, μα το ξέρω πολύ καλά, μα και όπως μου γράφεις είμαι πρώην «Αμερικάνος». Γνωρίζω λοιπόν παιδί μου, από «αφώτο χέρ» πόσο η σκέψη και τα αισθήματα επηρεάζονται από την νοσταλγία και πόσο Ελληνικά σκέπτονται τα μυαλά και χτυπούν οι καρδιές όλων των παιδιών μας.

Ναι Νίκο μου. Είμαι περήφανος! Πολύ περήφανος που ο Σύλλογος Δαφνουσίων Αμερικής μου εμπιστεύθηκε το 1985 να οργανώσω την Νεολαία μας. Είμαι όμως πολύ πιο περήφανος, για σας, τα παιδιά μας, καθώς και για τους γονείς σας που με τις συμβουλές και το παράδειγμά τους έχασαν μέσα σας αυτή την αγάπη για τον τόπο καταγωγής σας.

Λυπάμαι που δεν μπορώ να είμαι στις εκδηλώσεις του Συλλόγου μας στην Αμερική αλλά η σκέψη μου είναι πάντα κοντά σας. Τα παιδιά του χωριού δουλεύουν για το πρόγραμμα «Δαφνώννας 2000»

Ευχαριστώ για τα καλά λόγια που γράφεις για το περιοδικό μας. Δύναμη αντλούμε από σας και θα συνεχίσουμε. Εμείς οι μεγαλύτεροι, δουλεύουμε για σας και είναι χαρά μας να σας βλέπουμε να προοδεύετε. Καλή αντάμωση.

*

Προς το περιοδικό «Δάφνη».

Υπεύθυνο κύριο Βαγγέλη Ρουφάκη.

Πρώτον θα ήθελα να ευχηθώ σε όλους τους χωριανούς καλή χρονιά και δεύτερο να σας πω ένα μεγάλο εύγε.

Παίρνουμε τα περιοδικά «Δάφνη» που μας στέλλετε και στα δυο τεύχη που μέχρι τώρα έχουμε πάρει, θέλω να σας πω, πως διαβάζοντας κάθε σελίδα τους, πλουτίζουμε τις γνώσεις μας μικροί και μεγάλοι, γύρω από την ιστορία και την παράδοση του χωριού μας, του τόπου που γεννηθήκαμε και μεγαλώσαμε οι πιο πολλοί και επισκεπτόμαστε με τις οικογένειές μας όσο μπορούμε πιο συχνά. Θέλω να γνωρίζετε πως το περιοδικό μας εδώ στο εξωτερικό, πλουτίζει τις βιβλιοθήκες τις προσωπικές μας και του Συλλόγου. Να το προσέχετε σαν κόρη οφθαλμού.

Από την θέση του προέδρου, σας υπόσχομαι πως θα βοηθήσω με όλες μου τις δυνάμεις και σε συνεργασία με όλους τους εδω Δαφνούσους να μαζέψουμε όσο μπορούμε πιο πολύ υλικό γύρω από την ιστορία του Συλλόγου Δαφνουσίων Αμερικής και των πρώτων χωριανών μας που ήλθαν σε τούτη την χώρα.

Επίσης θέλω να σας πληροφορήσω, πως στην τελευταία συνεδρίαση (27-12-99) της ολομέλειας του Συλλόγου μας συζητήθηκε η πρόταση που είχε υποβληθεί στην προηγούμενη συνεδρίαση (21-11-99) και αποφασίσθηκε να αναλάβουμε εξ ολοκλήρου τα έξοδα της τρέχουσας έκδοσης της «Δάφνης». Και πάλι σας ευχόμαστε χρόνια πολλά και ένα μεγάλο εύγε για το μεγάλο έργο που έχετε αναλάβει. Με πατριωτικούς χαιρετισμούς για το Δ.Σ. του Συλλόγου, ο πρόεδρος,

Απόστολος Λεονάρδος

Αδέλφια μας, Δαφνούσοι της Αμερικής. Γνωρίζω καλά τον τρόπο σκέψης σας αφού είμαι ένα κομμάτι από σας, σάρκα από την σάρκα σας. Δεν με εκπλήσσει η χειρονομία της χρηματοδότησης του περιοδικού μας. Ευχαριστούμε.

Καλή αντάμωση.

Ημερολόγιον της κοινότητας Δαφνώνος

Από τον αείμνηστο δάσκαλο Δημήτριο Μέλη (συνέχεια από το προηγούμενο)

- 5 Εγένετο έρανος μεταξύ των κατοίκων, δια την φανέλλαν του στρατιώτου.
- 6 Την 23^{ην} του μηνός αφίχθη ενταύθα δια την επιθεώρησιν του σχολείου, ο κύριος επιθεωρητής δημοτικών σχολείων.
- 7 Εξέσπασε άνεμος ορμητικός μετά βροχής καταρακτώδους συνοδευομένης υπό αστραπών και βροντών. Επροξενήθησαν ζημιαί εις τους αγρούς και εκριζώσσεις δένδρων.

κωδωνοστάσιον και εκρούσθη. Η απόδοσίς της υπήρξε καλή.

Εν Δαφνώνι τη 31^η Δεκεμβρίου 1951
Ο Διευθυντής του σχολείου
Δημήτριος Μέλης
Σφραγίδα – Υπογραφή

Ημερολόγιον της κοινότητας Δαφνώνος Χίου Έτος 1952

Ο Δημήτριος Μ. Μέλης ναύτης

Μην Δεκέμβριος

Ο Δημήτριος Μ. Μέλης αύτης

- 1 Από την 5^{ην} του μηνός εσημειώθησαν μεταξύ των μαθητών 15 κρούσματα γρίπης άτινα μέχρι την 14^{ην} ιδίου ανήλθον εις 50. Το σχολείον ελειτούργησε μόνον με 20 περίπου μαθητάς.
- 2 Βόρειος άνεμος εξέσπασε όστις επροξένησε ζημιάς εις τα δέντρα. Κατά την νύκτα της 13^{ης} έπεσε χιών εις τα άνωθεν του χωρίου βουνά..
- 3 Η κακοκαιρία και το ψύχος εξηκολούθησε καθ' όλον σχεδόν τον μήνα με βροχάς κατά την 27^{ην} του ιδίου.
- 4 Εγένετο έρανος υπέρ του σανατορίου Χίου μεταξύ των κατοίκων και των μαθητών του σχολείου και άλλος υπέρ της ανεγέρσεως μνημείου των ηρωίδων του Ζαλόγγου μεταξύ των μαθητών.
- 5 Εκομίσθη κατά την 23^{ην} του μηνός ο προ μηνός και πλέον παραγγελθείς κώδων της εκκλησίας του Αγίου Παντελεήμονος εις το εργοστάσιον κατασκευής κωδώνων του Πειραιώς οκάδων 150 και αξίας 8.000.000 δραχμών. Ετοποθετήθη αυθημερόν εις το

Μην Ιανουάριος

- 1 Ραγδαία βροχαί. Ο ποταμός του χωριού επλημμύρισεν. Διεπιστώθησαν ζημιαί εις τα κατά την διαδρομήν του ποταμού κτήματα. Πολλοί τοίχοι παρεσύρθησαν.
- 2 Ενέκυψεν δυνατός βόρειος άνεμος μετά βροχών και χιόνων.
- 3 Βροχαί καταρακτώδεις διάρκειας 3-4 ωρών μετά χαλάζης μεγέθους φουντουκίου. Επροξενήθησαν ζημιαί εις αγρούς καλλιεργημένους και εις δέντρα.
- 4 Ενώπιον πλήθους χωρικών, του βοηθού του κυρίου επιθεωρητού δημοτικών σχολείων Χίου, του προέδρου του διδασκαλικού συλλόγου Χίου και άλλων διδασκάλων, εγένετο η ανάρτησις της εικόνας της παλαιμάχου διδασκάλου κας Μαρίας Αραθύμου.

Μην Φεβρουάριος

- 1 Την 2αν του μηνός εγένετο εις το σχολείον ομιλία περί της μητέρας.
- 2 Νότιος σφοδρός άνεμος μετά βροχής ραγδαίας και χαλάζης, Κατά την νύκτα της 10^{ης} προς 11^{ην} τρέχοντος έπεσεν άφθονο χιόνι εις ολόκληρον την νήσον. Εις τα πέριξ του χωρίου βουνά, εντός αυτού και εις ύψος 0,10 ή και περισσότερον. Το χιόνι έφθασεν μέχρι του Νεοχωρίου του μεσοβούνου λόφου, και του Κορακάρη.

Μην Μάρτιος

- 1 Κατά την 5^{ην} του μηνός μέχρι της 15^{ης} εφυσούσεν δυνατός άνεμος βόρειος, μετά ραγδαίων βροχών.
- 2 Ετελέσθη μετά πάσης μεγαλοπρεπειάς εν τη αιθούσει του σχολείου η Εθνική εορτή δια την 25^{ην} Μαρτίου.

Μην Απρίλιος

- 1 Η γεωργία κινδυνεύει από ανομβρίαν. Μέχρι τις 16 του μηνός δεν έβρεξε.
- 2 Κατά την 20^η του μηνός εορτάσθη η εορτή του Πάσχα.
- 3 Κατά την 30^η του μηνός αφίχθη ο κος Νομιάτρος Χίου εις το σχολείον, όστις εμβολίασε τα από 6 μηνών μέχρι 6 ετών παιδιά δι' αντιδιφθεριτικού ορού.

Μην Μάϊος

- 1 Εγένετο εκδρομή των μαθητών μετά των διδασκάλων εις τοποθεσίαν Επτάς εις το πευκοδάσος. Συμμετείχον και οι μαθηταί των σχολείων Βερβεράτου, Χαλκειούς και Ζυφιά.
- 2 Αφίχθη κατά την 18^η του μηνός, ο κος Νομιάτρος εις το σχολείον όπου εμβολίασε δια δευτέραν φοράν τα από 6 μηνών μέχρι 6 ετών παιδιά δι' αντιδιφθεριτικού ορού.

Η δασκάλα Μαρία Μισιριώτη - Αράθυμου

Μην Ιούνιος

- 1 Αφίχθη ο κος Νομιάτρος Χίου κατά την 1^η του μηνός όστις εμβολίασε δια 3^η φοράν τα από 6 μηνών μέχρι 6 ετών παιδιά δι' αντιδιφθεριτικού ορού.
- 2 Κατά την 22αν Ιουνίου εγένετο μετά πάσης μεγαλοπρεπειάς σχολική γιορτή επί τη λήξει του σχολικού έτους.

Μην Ιούλιος

- 1 Βόρειοι άνεμοι σφοδροί έπνευσαν καθ' όλον το διάστημα του μηνός. Η συγκομιδή των γεωργών εις όσπρια (κουκιά, φακές) υπήρξε πενιγρά. Μετρία υπήρξε εις τα σιτηρά και τα ρεβύθια. Κατά τον μήνα αυτόν αφίχθην συνεργείον διά το ράντισμα των ελαιοδένδρων προς καταπολέμησιν του δάκου.
- 2 Κατά την 27^η του μηνός, εορτάσθη μεγαλοπρεπώς η εορτή του Αγίου Παντελεήμονος.

Μην Αύγουστος

- 1 Εγένετο μετά πάσης τάξεως και ησυχίας, η εκλογή του νέου συμβουλίου του Γεωργικού Συνεταιρισμού. Πρόεδρος αυτού εξελέγη ο Σταμάτιος Μενής και μέλη οι Δημήτριος Μέλης, Αργύριος Μωρόμαλος και Νίκος Νιαμονίτης.
- 2 Περί τα μέσα του μηνός κατέπαυσαν οι

βόρειοι άνεμοι και επεκράτησεν κύμα καύσωνος συνεπεία του οποίου η θερμοκρασία ανήλθε δια μερικάς ημέρας εις τους 34-36° υπό σκιάν εις όλην την περιφέρειαν της Χίου.

Μην Σεπτέμβριος

- 1 Η θερμοκρασία ανήλθε διά μερικάς ημέρας εις τους 40° υπό ήλιον εις όλην την περιφέρειαν της Χίου.
- 2 Κατά την 10^η του μηνός ήρχισαν αι εγγραφαι των μαθητών εις το δημοτικόν σχολείον του χωριού και κατά την 22αν ιδίου τα μαθήματα.

Μην Οκτώβριος

- 1 Εορτάσθη λίαν μεγαλοπρεπώς υπό των μαθητών και των κατοίκων του χωριού η εορτή της 28^{ης} Οκτωβρίου.
- 2 Αφίχθη σήμεραν 30^η του μηνός αντι'ρσωπος του κου σχολιάτρου ενταύθα δια τον αναδαμαλισμόν και δαμαλισμόν των μαθητών.
- 3 Κατά την 31^η του μηνός ευρέθη εντός της οικίας του νεκρός ο Λουκάς Ορφανός ηλικίας 83 ετών. Ο θάνατός του προήλθε εκ συγκοπής καρδιάς.

Μην Νοέμβριος

- 1 Κατά την 11^η του μηνός εγένετο εν τη αιθούσει του σχολείου αι βουλευτικαί εκλογαί εν απολύτω τάξει.
- 2 Απεβίωσε αιφνηδώς και καθ' ήν στιγμήν μετεφέρετο δι' αυτοκινήτου εις το νοσοκομείον η Καλλιόπη Παπαμιχαλάκη, μήτηρ δύο στρατιωτών φονευθέντων κατά τον ελληνοϊταλικόν πόλεμον του 1940.

Μην Δεκέμβριος

- 1 Βροχαί καταρρακτώδεις μετ' αστραπών και βροντών κατά την εβδόμην του μηνός.
- 2 Κατα την 17^η του μηνός αφίχθη δι' επιθεώρησιν ο κύριος επιθεωρητής των δημοτικών σχολείων.
- 3 Αι βροχαί εξακολουθούν καθ' όλον σχεδόν το διάστημα του μηνός.

Εν Δαφνώνι τη 31/12/ 1952
Ο Διευθυντής του σχολείου
Δημήτριος Μέλης
Σφραγίδα -Υπογραφή

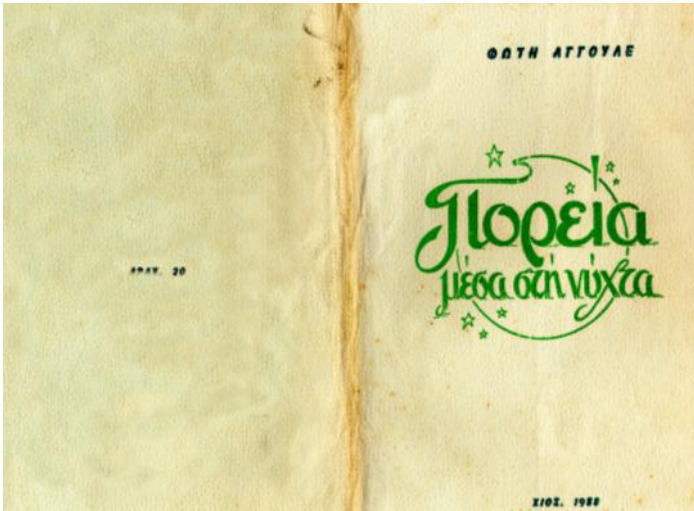
Συνεχίζεται

Φώτης Αγγουλές...συνέχεια

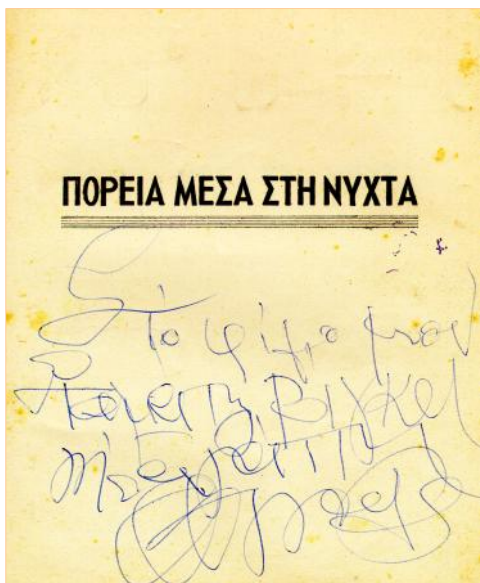
Πάντα πιστεύαμε ότι ο Φώτης Αγγουλές έχει καταξιωθεί στην συνείδηση του Χιώτικου λαού και όχι μόνο, αλλά ποτέ δεν φανταστήκαμε ότι τόσο πολλοί αναγνώστες μας θα επικοινωνούσαν μαζί μας και να μας συγχαρούν γι' αυτή μας την επιλογή (αφιέρωμα προηγούμενου φύλλου).

Δυο μάλιστα απ' αυτούς μας έδωσαν (και τους ευχαριστούμε πολύ) από ένα ντοκουμέντο που εμείς κρίναμε σκόπιμο να δημοσιεύσουμε.

Η Ευγενία Βίγκα – Μπουμπάρη μας έδωσε το βιβλίο «Πορεία μέσα στη νύχτα» με αφιέρωση του ποιητή στον αιώνηστο πατέρα της Σταμάτη Π. Βίγκα και ο Παναγιώτης Ν. Νεαμονίτης, το παράρτημα της εφημερίδας «Πρόδος» που αναφέρει το όνομα και την ποιή του Φώτη Αγγουλέ, μεταξύ άλλων καταδικασθέντων, σε θάνατο ή σε φυλάκιση, την σκοτεινή εκείνη εποχή...

Το εξώφυλλο της ποιητικής συλλογής «Πορεία μέσα στη νύχτα»
Χίος 1958 -Δραχ. 20

Το μέσα φύλλο με την αφιέρωση:
«Στο φίλο μου Σταμάτη Βίγκα Με αγάπη Φώτης Αγγουλές»
και δίπλα «Δυο λόγια» (πρόλογος από τον ποιητή) και... «Γαλήνη».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ "ΠΡΟΔΟΥ"
ΕΞΕΛΟΧΗ Η ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΔΙΚΕΙΟΥ
15 ΚΑΤΕΔΙΚΑΣΘΗΣΑΝ ΕΙΣ ΘΑΝΑΤΟΝ
'Ο Μαυράκης Ισόβια δεσμά
'Ο Αίναρης 15 ετών δεσμά

ΑΘΗΝΑΙ 14 'Ωκτ 11 π. μ. (Εκτίκρον) Συνεχισθείσης χθές της δίκες των συρροστών και μετά δευτερολογίαν του Βασιλικού Κατεσθίου και των συνηγόρων Γουκυλά και Κιρκιουπόλλου, το δικαστήριον έπεσε επί της 8ης έσπερας εις διάσκεψιν και μετά 8 ώρον εξέδωκε την απόφασίν του διά της οποίας έπερασε τας κάτωθι ποινάς:

Τρεῖς φορές εις θάνατον διά τους : Παντελήν Γεωργούλην, Ζερβόν, Κόσμουλν, Κουκουλίαν, Ήσίδωρον Πλακοτάσην, Ίωάννην Τράτσην, Γουκαλίαν και Ψιακήν.

Δύο φορές εις θάνατον διά τους : Παλά Σενάκην, Τζιώτην.

'Απαξ εις θάνατον πεμψηφεί τους : 'Αυδοιότην και Καραμανλή και διά ψήφων 4 κατά 1 Εύδωκ και Βεατάκη και 3 ά ψήφων 3 κατά 2 τόν Πανόρην.

Εις ισόβια δεσμά τους : Μαυράκη, 'Αδων, Γεωργούλην, Κόσμουλν, Κουκουλίαν, Κουκουλιάν, Κεβεσόκον, Μαζούτην, Νεούλην, Εύλιον, 'Οσιέτταν, Κωνστ. Πλακοτάσην, Πλευρήν, Πικουλήν, Στεφανάκην, Σαρηγιάννην, Φιλιππήν, Ταναΐτην, Ταναΐτην Δημήτριον Τράτσην, Φραγκάκην.

Εις πρόσκαιρα δεσμά 20 ετών τους : Μανάφαν, Μυραλιάδην και Στείρον.

Εις πρόσκαιρα δεσμά 15 ετών τους : Αίναρην και Χούλην και 12 ετών τόν Φ. 'Αγγουλέν.

Εις φυλάκιαν 2 ετών τους : Σωτήριον και Ειρήνην 'Αθηναίου, Καψάλην και Λούζου.

'Απελλάγησαν δέ οι : Μαύρος, Μαμαούνας, 'Αρβανιτάκης, Γιαννώδης, Γλόσκας, Κόκκας, Κομνηνός, Παρθεσίος, Σαούφραλος, Τσατισσοφάνης και 'Ελευθέριος 'Αθηναίος.

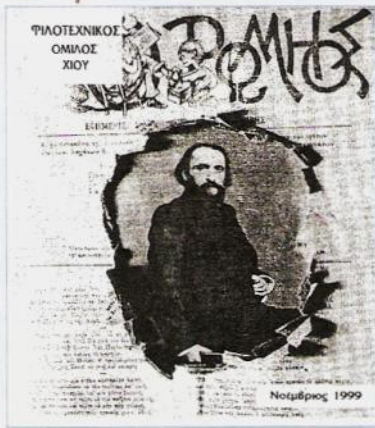
Δυο λόγια

Τα περισσότερα απ' αυτά τα ποιήματα τυπωθήκανε σε βιβλίο, ή δημοσιευθήκανε σε εφημερίδες και περιοδικά. Σήμερα τα συμάζεψα όλα και τα τυπώνω σε τούτη τη συλλογή να υπάρχουν. Δεν το κάνω για να σας δείξω την τέχνη μου. Και μονάχοι σας θα δείτε πως μερικά απ' αυτά τα ποιήματα δεν αντέχουν. Σας βεβαιώνω όμως, πως περισσότερο απ' την τέχνη τους αγαπάω τις στιγμές που τα δημιούργησαν, τη ζωή που υφάνθηκε μέσα τους, με τις χαρές και τις λύπες της, τις συμφορές και τις ελπίδες. Η ζωή αυτή, πέρασε. Η εποχή μας ήτανε ταραγμένη. Σήμερα, συμμαζεύοντας τα ποιήματά μου, μου φαίνεται πως γυρίζω ανάμεσα στα χαλάσματα κάποιας έρημης χώρας και συμμαζεύω τα τελευταία απομεινάρια.

Φ. Α.

Γαλήνη

Κάρμα μουνάτσα. Με καθρέφτη μοιάζει ο γυαλός που εγαληνέφτη και μήτε μια ζαρωματιά δεν βλέπει η πένθιμη ματιά, στο γαλαζί κρουστάλλι ως πέφτει. Κρίμα που δεν μπορεί να γίνει και στην καρδιά μου έτσι γαλήνη.

Γεώργιος Σουρής

Στα 80 χρόνια από τον θάνατό του

Στις 13 του περασμένου Νοέμβρη στο Ομήρειο Πνευματικό κέντρο παρακολούθησαμε την εκδήλωση του Φιλοτεχνικού Ομίλου Χίου, για τα 80 χρόνια από τον θάνατο του ποιητή Γεωργίου Σουρή.

Το πρόγραμμα παρουσίασε ο πρόεδρος κύριος Γιάννης Καράλης και ομιλητής της βραδιάς ήταν ο πρόεδρος της Χιακής Αδελφότητας «Ο Κοραής» Αττικοβοιωτίας, δικηγόρος κύριος Νίκος Σωτ. Χαλιιάς, με θέμα «Γεώργιος Σουρής ο νεώτερος Αριστοφάνης του Ελληνισμού».

Ο ομιλητής με γλαφυρό τρόπο περιέγραψε την προσωπικότητα και το έργο του εκδότη του «Ρωμηού» και οι κύριοι Δημήτρης Αυγουστίδης και Μπάμπης Σαχτούρης απαγγείλαν κομμάτια από το έργο του.

Με τα συγχαρητήριά μας στους συντελεστές της ωραίας αυτής εκδήλωσης, τους αφιερώνουμε το ελεγείο του Γ. Σουρή, που απαγγείλε πάνω από τον τάφο του ποιητή Δημήτρη Κόκκου (δολοφονήθηκε το 1891 σε ηλικία μόλις 36 χρόνων) και συγκίνησε το πλήθος που συνόδευε τον νεκρό στην τελευταία του κατοικία...

Μούσα χρυσή του γέλωτος πικρό τραγούδι γράψε
κι ένα παιδί σου ακριβό μαυροντυμένη κλάψε,
παιδί που αναγάλιαζε ο κόσμος στ' όνομά του
κι εσάλπιζε τις χάρες σου με το κελάδημά του.

Χαρά εις όσους άκουσαν του γέλιου το αηδόνι
χαρά εις όσους μάγεψαν της λύρας του οι τόνοι...
Αυτό βουβό και άψυχο θα λειώνει μεσ' το χώμα
κι εκείνοι θα μαγεύονται και θα γελούν ακόμα.

Κι όταν κανείς περαστικός τον τάφο του κοιτάζει
η Μούσα που το στόμα του μιαν ώρα δεν σφαλούσε,
με γέλια πικρας και χολής σε `κείνον θα φωνάζει:
Εσκότωσαν τον ψάλτη μου γιατί πολύ γελούσε.

Βαγγέλης Ρουφάκης

Η κακή σύζυγος

Αλοκρίπτικο

Εις την πάνω γειτονιά
αγαπώ κι' εγώ μια νια
και στην κάτω την καμένη
αγαπώ μια παντρεμένη.
Έχει άντρα και παιδιά
κι εις την πόρτα της μηλιά.
Κόβγω μήλ' αφ την μηλιά
και μερώνω τα παιδιά
και φιλώ την μάνα τους
τη γλυκομαζουράνα τους.
Φιλώ την μια, φιλώ την δυο,
φιλώ την τρεις και τέσσερις
και ξαναδεκατέσσερις.
Στην ύστερη φιληματιά
δέξου και τον κερατά.
Όταν έχω γω τον φίλον,
κάτσε έξω σαν τον σκύλον,
και σαν είμαι μοναχή μου,
κάτσε κούνιε το παιδί μου.

«Χιακή Ανάλεκτα»

Κωνσταντίνος Κανελλόπουλος

Πάλι πρώτη η Δάφνη

Η ποδοσφαιρική μας ομάδα «ΔΑΦΝΗ» υλοποιώντας τα οράματά της είναι και πάλι πρώτη στον βαθμολογικό πίνακα του πρωταθλήματος στον όμιλό της, αήττητη. (Δάφνη-Άτλας 4-1, Δάφνη-Καρδάμυλα 4-2, Δάφνη-Βαρβασιακός 6-0, Άρης- Δάφνη 1-4, Δάφνη-Κανάρης 3-1, Καλαμιστή- Δάφνη 0-4, Άτλας-Δάφνη 0-4).

Στο κύπελλο Χίου η ομάδα βρίσκεται στον ημιτελικό και έχει κληρωθεί να αντιμετωπίσει τον Βαρβασιακό. Βρίσκεται ένα βήμα πριν τον τελικό του κυπέλλου. Το άλλο ζευγάρι του ημιτελικού είναι Κανάρης-ΑΠΟ Χίος.

Παρά τους πολλούς τραυματισμούς και τις αποχές, η ομάδα είναι σε πολύ καλό δρόμο. Αγώνες κυπέλλου μέχρι σήμερα που γράφονται αυτές οι γραμμές: Δάφνη-Άρης Κάμπου 2-1, Ηρακλής- Δάφνη 1-7 και Δάφνη-Βροντάδος 2-1.

Σταύρος Ντίλης

ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ...

Τα μεγαλύτερα νησιά της Μεσογείου είναι:
Σικελία, Σαρδηνία, Κύπρος, Κορσική και Κρήτη;

Ο Τόμας Έλγιν ενώ ήταν πρεσβευτής της Αγγλίας στην Κωνσταντινούπολη, στην κυριολεξία έκλεψε (1803 και 1812) από τον Παρθενώνα, τον ναό της Απτέρου νίκης και αλλού τα περίφημα γλυπτά (τα κακώς ονομαζόμενα Ελγίνεια μάρμαρα) που το 1816 η κλεπταποδόχος Αγγλική κυβέρνηση αγόρασε και έβαλε στο Βρετανικό μουσείο;

Την Αφροδίτη της Μήλου, την πήραν από το νησί με Γαλλικό πολεμικό, δίνοντας μάχη με τους νησιώτες, το 1820 και αργότερα πλήρωσαν χίλια (!) Γαλλικά φράγκα;

ΣΤΡΟΦΗ

Διάβηκα τον ωκεανό
μικρός ιππόκαμπος.
Δεν ήταν η ομορφιά
της απέναντι στεριάς
που μ' έκανε να φύγω,
παρά η δίψα τ' αλλιώτικου νερού.
Τώρα μικρός παράδεισος στη
σκέψη
το παλιό μου νησί.
Μα χάρτινος, ζωγραφιστός.
Πόσο γελάστηκα τώρα το βλέπω.

«Ω ξειν...»

Δημήτρης Βάρος

Περιεχόμενα

Γιατί	Βαγγέλη Ρουφάκη	2
Χρόνια Πολλά		3
Εγώ, οι κουδουνάτοι κι η...γριά	Βαγγέλη Ρουφάκη	4
Επίγνωση	Κώστα Αμπανούδη	6
Αγαπώντας	Κώστα Αμπανούδη	6
Η Υπαπαντή του Σωτήρος	Παπά Παντελ. Καλεώδη	6
Μπουρλής - Τζανής	Πέτρου Μαρτάκη	7
Το γιόμα ξαποστάσαμε	Κώστα Αμπανούδη	8
Ο Ναός της Υπαπαντής στο Στρατηγάτο της Χίου	Μανόλη Μ. Βουρνού	9
Στο Στρατηγάτο του 20ου αιώνα	Βαγγέλη Ρουφάκη	10
Μαξ Ρεντιάνης. Ο φωτογράφος μας	Βαγγέλη Ρουφάκη	12
Στο λιμάνι της Χίου περιμένοντας το καράβι	Φωτογραφία Μαξ Ρεντιάνη	14
Τα λουκάνικα του Κυριάκου	Ηλία Τζανετή	16
Δαφνούσικο γλέντι	Μανόλης Ν. Χαβιάρας	18
Από το έργο του συλλόγου. Πως εκδίδεται το περιοδικό		19
Γράμματα από τους αναγνώστες μας		21
Το αρχείο μου (Ημερολόγιο)	Δημητρίου Μέλη	22
Φώτης Αγγουλές...συνέχεια	Βαγγέλη Ρουφάκη	24
Γεώργιος Σουρής	Βαγγέλη Ρουφάκη	25
Η κακή σύζυγος	Κωνσταντίνου Κανελλάκη	25
Πάλι πρώτη η ΔΑΦΝΗ	Σταύρου Ντίλη	25
Γνωρίζετε ότι...		26
Στροφή	Δημήτρη Βάρου	26
Περιεχόμενα		26
Αρχιπέλαγος Μέγα	Γιώργη Διλμπόη	27

ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΟΣ ΜΕΓΑ

Έννοια της ομορφιάς, σαρκωμένο θαύμα, Αιγαιοπέλαγος.
Μενεξεδένια τα νησιά στον ορίζοντα αχνίζουν αγαθότητα.
Τα μοναχικά βραχονήσια σου ρόδινοι σκούφοι νάνων,
ανάμεσα σε ξαπλωμένους γίγαντες σκουροπράσινους,
με γελαστές αγκαλιές και στήθια πλατειά καλοσύνης,
μην έχοντας άλλη διάθεση απ' το θερμό καλωσόρισμα.

Πέλαγα πάναγνα της ειρήνης, νησιά της χαρμονής.
Πανάχραντο ερωτικό πάθος που ευωδιάζεις αντρείοσύνη.
Μείναμε βότσαλα στιλπνά στα πόδια του δεμένου Ποσειδώνα.
Είμαστε κι η προσευχή που σε κρατά ιστορημένη δοξολογία.

Στο Σούνιο ο αφρός μαρμάρωσε σε κολώνες τα παλικάρια σου.
Στα κάτασπρα εγκλησάκια οι μορφές των κοριτσιών κονίσματα.
Το φεγγάρι κοφτερό δρεπάνι θερίζει τ' ασημένια αστέρια
και τα σιορπά στα κύματα και τις θαλασσινές χαρές μας.

Μέρες πιρρές, μέρες φονιά που διάβηκαν πάλι ξανάρχονται.
Πλάσματα ξένα με τουρμπάνια και τιάρες μπακιρόχρωμες,
άγγιζαν τ' αγιασμένα φυλαχτά σου μ' αποτρόπαιο χέρι.
Στραγγάλισαν την αρχοντιά σου κι έμεινε το μάτι τους άδειο κογχύλι.
Στα κρύα τους χείλη κολλήσαν λέξεις λέπια, φόβου κι αρπαγής.

Έννοια της ομορφιάς, σαρκωμένο θαύμα, Αιγαιοπέλαγος.
Χέρι αρχαγγελικό τώρα τα πέλαγα ξαναταράζει ένδοξα.
Αρμενίζουν τα καράβια, λαμπαδιάζουν οι φάροι αιωνιότητα.
Αντιβοούν σαν τύμπανα τα βράχια τις ιαχές των τριτώνων.

Πετρωμένα θηρία τα νησιά αναδύονται αρμυρόκορμα,
δείχνοντας στα ακρωτήρια ηρωικά μαρμαρένια μέτωπα
ν' αναμετρούν, ν' αντιπαλεύουν των κακών τα μηνύματα.

Πέλαγα πάναγνα της ειρήνης, νησιά της γαλανής Παναγιάς.
Αρμυρά τα αισθήματα των παλικαριών σου, Αιγαιάτες
πανελεύθεροι, θαλασσοζούν και κατακτώντας την αθανασία,
παίρνουν στις φούχτες τους τη θάλασσα και την αγιάζουν,
παίρνουν στην αγκαλιά τους τα νησιά και γαληνεύουν.

